

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

षष्ठकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Contents

6 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे षष्ठं काण्डं	3
--	---

6.4 षष्ठकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं....	3
---	---

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

6 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे षष्ठं काण्डं

6.4 षष्ठकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

TS 6.4.1.1

य॒ज्ञेन॑ वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत ता उपय॑डि॒भ-रे॒वासृ॑जत
यदु॒पय॑ज उप॒यज॑ति प्र॒जा ए॒व तद् यज॑मानः सृजते जघ॑ना॒र्धाद॑व
द्यति॑ जघ॑ना॒र्धाद्धि॑ प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते स्थवि॒मतोऽ॒व द्यति॑ स्थवि॒मतो हि
प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते ऽसं॑भिन्दन्नाव द्यति प्रा॒णाना॑-मसं॑भेदाय न
पर्या॑वर्तयति यत् पर्या॑वर्तयेदुदा॒वर्तः प्र॒जा ग्रा॑हुकः स्याथ् समु॒द्रं ग॑च्छ
स्वाहे॑त्याह॒ रेत- [] 1

TS 6.4.1.1 - Padam

य॒ज्ञेन॑ । वै । प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा - प॒तिः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः ।
अ॒सृज॑त । ताः । उप॒यडि॑भरित्युप॒यट्-भिः । ए॒व । अ॒सृज॑त । यत् ।
उप॒यज॑ इत्युप - यजः । उप॒यज॑तीत्युप - यजति ।

प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । ए॒व । तत् । यज॑मानः । सृ॒ज॒ते ।
ज॒घ॒ना॒र्धा॒दि॒ति जघन॑ – अ॒र्धा॒त् । अ॒वे॒ति । द्य॒ति ।
ज॒घ॒ना॒र्धा॒दि॒ति जघन॑-अ॒र्धा॒त् । हि । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।
प्र॒जा॒य॒न्त इति॑ प्र – जा॒य॒न्ते । स्थ॒वि॒मतः । अ॒वे॒ति । द्य॒ति ।
स्थ॒वि॒मतः । हि । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । प्र॒जा॒य॒न्त इति॑ प्र-जा॒य॒न्ते ।
असं॑भि॒न्द॒न्नित्य॑सं – भि॒न्द॒न् । अ॒वे॒ति । द्य॒ति ।
प्रा॒णा॒ना॒मि॒ति प्र – अ॒ना॒ना॒म् । असं॑भे॒दा॒ये॒त्य॑सं – भे॒दा॒य ।
न । पर्या॑वर्त॒य॒तीति॑ परि – आ॒वर्त॑यति । यत् । पर्या॑वर्त॒ये॒दि॒ति
परि – आ॒वर्त॑येत् । उ॒दा॒वर्तः । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । ग्रा॒हु॒कः ।
स्यात् । स॒मु॒द्र॒म् । ग॒च्छ । स्वा॒हा । इति॑ । आ॒ह । रे॒तः । 1 (50)

TS 6.4.1.2

ए॒व तद् द॑धा॒त्य॒न्त॒रि॒क्षं ग॒च्छ स्वा॑हे॒त्या॒हाऽन्त॑रि॒क्षे॒णै॒वा॒स्मै प्र॒जाः
प्र॒ जन॑य॒त्य॒न्त॒रि॒क्षं ह्य॑नु प्र॒जाः प्र॒जा॒य॒न्ते दे॒वꣳ स॒वि॒ता॒रं ग॒च्छ
स्वा॑हे॒त्या॒ह स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त ए॒वा॒स्मै प्र॒जाः प्र॒ जन॑य॒त्य-हो॒रा॒त्रे ग॒च्छ

स्वा॒हेत्या॑हा-हो॒रात्रा॑भ्या-मे॒वास्मै॑ प्र॒जाः प्र॒ जन॑यत्य-हो॒रात्रे
ह्यनु॑ प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते मि॒त्रावरु॑णौ गच्छ॒ स्वाहे- [] 2

TS 6.4.1.2 - Padam

ए॒व । तत् । द॒धाति॑ । अ॒न्तरि॑क्षम् । गच्छ॒ । स्वाहा॑ । इति॑ । आ॒ह ।
अ॒न्तरि॑क्षेण । ए॒व । अ॒स्मै । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । प्रेति॑ । जन॑यति ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । हि । अ॒न्विति॑ । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । प्र॒जाय॑न्त इति॑
प्र - जा॑यन्ते । दे॒वम् । स॒वि॒ता॒रम् । गच्छ॒ । स्वाहा॑ । इति॑ । आ॒ह ।
स॒वि॒तृप्र॑सूत इति॑ स॒वि॒तृ - प्र॑सूतः । ए॒व । अ॒स्मै । प्र॒जा इति॑
प्र - जाः । प्रेति॑ । जन॑यति । अ॒हो॒रात्रे॑ इत्य॑हः - रा॒त्रे । गच्छ॒ ।
स्वाहा॑ । इति॑ । आ॒ह । अ॒हो॒रात्रा॑भ्यामित्य॑हः - रा॒त्राभ्या॑म् । ए॒व ।
अ॒स्मै । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । प्रेति॑ । जन॑यति । अ॒हो॒रात्रे॑
इत्य॑हः-रा॒त्रे । हि । अ॒न्विति॑ । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । प्र॒जाय॑न्त इति॑
प्र-जा॑यन्ते । मि॒त्रावरु॑णा॒विति॑ मि॒त्रा-वरु॑णौ । गच्छ॒ । स्वाहा॑ । 2 (50)

TS 6.4.1.3

–त्याह प्रजास्वेव प्रजातासु प्राणापानौ दधाति सोमं गच्छ स्वाहेत्याह
सौम्या हि देवतया प्रजा यज्ञं गच्छ स्वाहेत्याह प्रजा एव यज्ञियाः
करोति छन्दांसि गच्छ स्वाहेत्याह पशवो वै छन्दांसि
पशून्नेवाव रुन्धे द्यावापृथिवी गच्छ स्वाहेत्याह प्रजा एव प्रजाता
द्यावापृथिवीभ्यामुभयतः परि गृह्णाति नभो- [] 3

TS 6.4.1.3 - Padam

इति । आह । प्रजास्विति प्र – जासु । एव । प्रजातास्विति
प्र – जातासु । प्राणापानाविति प्राण – अपानौ । दधाति ।
सोमम् । गच्छ । स्वाहा । इति । आह । सौम्याः । हि । देवतया ।
प्रजा इति प्र – जाः । यज्ञम् । गच्छ । स्वाहा । इति । आह ।
प्रजा इति प्र-जाः । एव । यज्ञियाः । करोति । छन्दांसि । गच्छ ।
स्वाहा । इति । आह । पशवः । वै । छन्दांसि । पशून् । एव ।
अवेति । रुन्धे । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । गच्छ । स्वाहा ।
इति । आह । प्रजा इति प्र – जाः । एव । प्रजाता इति प्र-जाताः ।

द्या॒वापृ॒थि॒वी॒भ्या॒मिति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒वी॒भ्या॒म् । उ॒भय॑तः । प॒रीति॑ ।

गृ॒ह्णा॒ति । न॒भः । ३ (५०)

TS 6.4.1.4

दि॒व्यं ग॒च्छ स्वा॑हेत्याह प्र॒जाभ्य॑ ए॒व प्र॒जा॒ताभ्यो॑ वृ॒ष्टिं नि॒यच्छ॑त्यग्निं
वै॒श्वान॑रं ग॒च्छ स्वा॑हेत्याह प्र॒जा ए॒व प्र॒जा॒ता अ॒स्यां प्र॒ति स्था॑पयति
प्रा॒णा॒नां वा ए॒षोऽव॑ द्यति योऽव॑द्यति गु॒दस्य॑ म॒नो मे॒ हार्दि॑ य॒च्छेत्या॑ह
प्रा॒णा॒ने॒व य॒था॒स्था॒नमु॒प ह॑यते प॒शोर्वा आ॒लब्ध॑स्य हृ॒दय॑ शु॒गृच्छ॑ति
सा हृ॒दय॑शूल – [] ४

TS 6.4.1.4 - Padam

दि॒व्यम् । ग॒च्छ । स्वा॑हा । इति॑ । आ॒ह । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र – जा॒भ्यः ।
ए॒व । प्र॒जा॒ताभ्य॑ इति॑ प्र – जा॒ताभ्यः॑ । वृ॒ष्टिम् । नीति॑ । य॒च्छति॑ ।
अ॒ग्निम् । वै॒श्वान॑रम् । ग॒च्छ । स्वा॑हा । इति॑ । आ॒ह । प्र॒जा इति॑
प्र – जाः॑ । ए॒व । प्र॒जा॒ता इति॑ प्र – जा॒ताः । अ॒स्याम् । प्र॒तीति॑ ।
स्था॑पयति । प्रा॒णा॒नामिति॑ प्र – अ॒नाना॑म् । वै । ए॒षः । अ॒वेति॑ । द्यति॑ ।
यः । अ॒व॒द्यती॑यव – द्यति॑ । गु॒दस्य॑ । म॒नः । मे॒ । हार्दि॑ । य॒च्छ ।

इति । आ॒ह । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् । ए॒व ।

यथा॒स्था॒नमि॑ति यथा – स्था॒नम् । उपे॑ति । ह॒व्यते । प॒शोः । वै ।

आल॑ब्धस्ये॒त्या – ल॒ब्धस्य॑ । ह॒दय॑म् । शुक् । ऋ॒च्छति॑ । सा ।

ह॒दय॑शूलमि॑ति ह॒दय – शूल॑म् । 4 (50)

TS 6.4.1.5

–म॒भि॒ समे॑ति॒ यत् पृ॑थि॒व्याꣳ ह॒दय॑शूल–मु॒द्वास॑येत् पृथि॒वीꣳ
शु॒चाꣳर्प॑येद् यद॒प्स्वपः॑ शु॒चाꣳर्प॑येच्छु॒ष्कस्य॑ चाꣳꣳ*र्द्र॑स्य च
स॒न्धावु॑द्वासयत्यु॒भय॑स्य॒ शान्त्यै॑ यं द्वि॒ष्यात् तं ध्या॑ये–च्छु॒चैवैन॑–
म॒र्पय॑ति ॥ 5

TS 6.4.1.5 - Padam

अ॒भि । समि॑ति । ए॒ति । यत् । पृ॑थि॒व्याम् । ह॒दय॑शूलमि॑ति
ह॒दय – शूल॑म् । उ॒द्वास॑येदित्युत् – वा॒सये॑त् । पृथि॒वीम् । शु॒चा ।
अ॒र्पये॑त् । यत् । अ॒प्स्वि॒त्यप् – सु । अ॒पः । शु॒चा । अ॒र्पये॑त् ।
शु॒ष्कस्य॑ । च । आ॒र्द्रस्य॑ । च । स॒न्धावि॑ति सं – धौ । उदि॑ति ।
वा॒सय॑ति । उ॒भय॑स्य । शान्त्यै॑ । यम् । द्वि॒ष्यात् । तम् । ध्या॑येत् ।

शु॒चा । ए॒व । ए॒नम् । अ॒र्प॒य॒ति ॥ 5 (32) (रेतो॑ – मि॒त्रावरु॑णौ गच्छ॒
स्वाहा॑ – नभो॑ – हृद॒यशू॑लं – द्वात्रिं॑शच्च) (A1)

TS 6.4.2.1

दे॒वा वै य॒ज्ञमाग्नी॑द्ध्रे व्य॒भज॑न्त॒ ततो॑ यद॒त्यशि॑ष्यत॒ तदब्रु॑वन् वस॒तु
नु न इ॒दमि॑ति॒ तद् वस॑तीवरी॒णां वस॑ती वरि॒त्वं तस्मि॑न् प्रा॒तर्न
सम॑शक्नुवन् तद॒प्सु प्रा॑वेशयन् ता वस॑ती वरीर॒भवन्
वस॑तीवरीर्गृ॒ह्णाति॑ य॒ज्ञो वै वस॑ती वरीर्य॒ज्ञमे॒वाऽऽर॑भ्य गृही॒त्वोप॑
वस॑ति॒ यस्या॑गृही॒ता अ॒भि नि॒म्रो॒चे-द॒नार॑ब्धोऽस्य॒ यज्ञः॑ स्या- [] 6

TS 6.4.2.1 - Padam

दे॒वाः । वै । य॒ज्ञम् । आग्नी॑द्ध्र इ॒त्याग्नि॑ – इ॒द्ध्रे । वी॒ति ।
अ॒भज॑न्त॒ ततः॑ । यत् । अ॒त्यशि॑ष्यतेत्यति-अशि॑ष्यत । तत् ।
अ॒ब्रु॒वन् । वस॑तु । नु । नः । इ॒दम् । इति॑ । तत् । वस॑तीवरी॒णाम् ।
वस॑तीवरि॒त्वमि॑ति वस॑तीवरि – त्वम् । तस्मि॑न् । प्रा॒तः । न ।
समि॑ति । अ॒शक्नु॑वन् । तत् । अ॒प्स्वत्य॑प् – सु । प्रेति॑ ।
अ॒वे॒शय॑न् । ताः । वस॑तीवरीः । अ॒भव॑न् । वस॑तीवरीः । गृ॒ह्णा॒ति ।

य॒ज्ञः । वै । व॒स॒ती॒वरीः॑ । य॒ज्ञम् । ए॒व । आ॒र॒भ्ये॒त्या॑ – र॒भ्य॑ ।
गृ॒ही॒त्वा । उ॒पे॒ति॑ । व॒स॒ति॑ । य॒स्य॑ । अ॒गृ॒ही॒ताः । अ॒भी॒ति॑ ।
नि॒म्रो॒चे॒दि॒ति॑ नि – म्रो॒चे॒त् ।
अ॒ना॒र॒ब्ध॑ इ॒त्य॒ना॑ – र॒ब्धः । अ॒स्य॑ । य॒ज्ञः । स्या॒त् । 6 (50)

TS 6.4.2.2

द्य॒ज्ञंँ वि॑ च्छि॒न्धा॑-ज्ज्यो॒ति॒ष्या॑ वा गृ॒ह्णी॒या॒द्धि॒र॒ण्यंँ॑ वा ऽव॒धाय॑
स॒शु॒क्रा॒णामे॒व गृ॒ह्णा॒ति॑ यो वा ब्रा॒ह्म॒णो बहु॒या॒जी तस्य॑ कुं॒भ्या॒नां
गृ॒ह्णी॒या॒थ् स हि गृ॒ही॒त व॒स॒ती॒वरी॑को व॒स॒ती॒वरी॑र्गृ॒ह्णा॒ति॑ प॒श॒वो वै
व॒स॒ती॒वरीः॑ प॒शू॒ने॒वाऽऽ*र॒भ्य॑ गृ॒ही॒त्वो॒प व॒स॒ति॑ यद॒न्वी॒पं तिष्ठ॑न्
गृ॒ह्णी॒यान्नि॒र्मा॒र्गु॒का अ॒स्मात् प॒श॒वः स्युः॑ प्र॒ती॒पं तिष्ठ॑न् गृ॒ह्णा॒ति॑
प्र॒ति॒रु॒द्ध्यै॒वा॒स्मै प॒शून् गृ॒ह्णा॒तीन्द्रो॑- [] 7

TS 6.4.2.2 - Padam

य॒ज्ञम् । वी॒ति॑ । छि॒न्धा॒त् । ज्यो॒ति॒ष्या॑ । वा । गृ॒ह्णी॒या॒त् । हि॒र॒ण्यम् ।
वा । अ॒व॒धा॒ये॒त्य॒व – धाय॑ । स॒शु॒क्रा॒णामि॒ति॑ स-शु॒क्रा॒णाम् । ए॒व ।
गृ॒ह्णा॒ति॑ । यः । वा । ब्रा॒ह्म॒णः । बहु॒या॒जीति॑ बहु – या॒जी ।

तस्य॑ । कुं॑भ्यानाम् । गृ॒ह्णी॒यात् । सः । हि ।
 गृ॒ही॒तव॑सतीवरीक॒ इति॑ गृ॒ही॒त – व॒स॒ती॒वरी॑कः । व॒स॒ती॒वरीः॑ ।
 गृ॒ह्णा॒ति । प॒शवः॑ । वै । व॒स॒ती॒वरीः॑ । प॒शून् । ए॒व ।
 आ॒र॒भ्ये॒त्या– र॒भ्य । गृ॒ही॒त्वा । उ॒पे॒ति । व॒स॒ति । यत् । अ॒न्वी॒पम् ।
 ति॒ष्ठन् । गृ॒ह्णी॒यात् । नि॒र्मा॒र्गुका॑ इति॑ निः – मा॒र्गुकाः॑ । अ॒स्मात् ।
 प॒शवः॑ । स्युः । प्र॒ती॒पम् । ति॒ष्ठन् । गृ॒ह्णा॒ति ।
 प्र॒ति॒रु॒द्ध्ये॒ति प्र॒ति – रु॒द्ध्य । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शून् । गृ॒ह्णा॒ति ।
 इन्द्रः॑ । 7 (50)

TS 6.4.2.3

वृ॒त्रम॑हन्त् सौऽ(१)पौऽ(१)भ्य॑म्रियत तासां॑ य॒न्मे॒द्ध्यं॑ य॒ज्ञिय॑ ॐ
 सदे॑वमासीत् तदत्य॑मुच्यत ता वह॑न्तीरभवन् वह॑न्तीनां गृ॒ह्णा॒ति या
 ए॒व मे॒द्ध्या य॒ज्ञियाः॑ सदे॑वा आप॒स्ता सा॒मे॒व गृ॒ह्णा॒ति ना॒न्त॒मा
 वह॑न्तीरतीयाद्– यद॒न्त॒मा वह॑न्तीरतीयाद् य॒ज्ञम॑ति मन्ये॒त न स्था॑वराणां॑
 गृ॒ह्णी॒याद् वरु॑णगृहीता वै स्था॑वरा यथ् स्था॑वराणां॑ गृ॒ह्णी॒याद्– [] 8

TS 6.4.2.3 - Padam

वृ॒त्रम् । अ॒हन् । सः । अ॒पः । अ॒भी॒ति॑ । अ॒म्रि॒य॒त॑ । ता॒साम् । यत् ।
मे॒द्ध्यम् । य॒ज्ञि॒यम् । स॒दे॒व॒मि॒ति॑ स – दे॒वम् । आ॒सी॒त् । तत् ।
अ॒ती॒ति॑ । अ॒मु॒च्य॒त॑ । ताः । व॒ह॒न्तीः॑ । अ॒भ॒व॒न् । व॒ह॒न्ती॑नाम् ।
गृ॒ह्णा॒ति॑ । याः । ए॒व । मे॒द्ध्याः॑ । य॒ज्ञि॒याः॑ । स॒दे॒वा इति॑ स – दे॒वाः ।
आ॒पः । ता॒साम् । ए॒व । गृ॒ह्णा॒ति॑ । न । अ॒न्त॒माः॑ । व॒ह॒न्तीः॑ । अ॒ती॒ति॑ ।
इ॒या॒त् । यत् । अ॒न्त॒माः॑ । व॒ह॒न्तीः॑ । अ॒ती॒यादि॒त्य॒ति॑-इ॒या॒त् । य॒ज्ञम् ।
अ॒ती॒ति॑ । म॒न्ये॒त॑ । न । स्था॒व॒रा॒णाम् । गृ॒ह्णी॒या॒त् । व॒रु॒ण॒गृ॒ही॒ता इति॑
व॒रु॒ण – गृ॒ही॒ताः॑ । वै । स्था॒व॒राः॑ । यत् । स्था॒व॒रा॒णाम् ।

गृ॒ह्णी॒या॒त् । 8 (50)

TS 6.4.2.4

-व॒रु॒णे॒ना॒स्य॑ य॒ज्ञं ग्रा॑हयेद् यद्वै दि॒वा भ॑वत्य॒पो रा॒त्रिः प्र॑ वि॒शति॑
तस्मा॑त् ता॒म्रा आ॒पो दि॒वा द॑दृ॒श्रे य॒न्न॒क्तं भ॑वत्य॒पोऽहः॑ प्र॑ वि॒शति॑
तस्मा॑च्च॒न्द्रा आ॒पो न॑क्तं द॑दृ॒श्रे छा॒यायै॑ चाऽऽ*त॑प॒तश्च॑ स॒न्धौ

गृ॒ह्णा॒त्य-हो॒रा॒त्रयो॒रेवा॒स्मै॒ वर्णं॑ गृ॒ह्णा॒ति ह॒विष्म॑ती॒रि॒मा आप॑ इ॒त्या॒ह
ह॒विष्कृ॑ताना॒मे॒व गृ॒ह्णा॒ति ह॒विष्मा॑ अ॒स्तु- [] 9

TS 6.4.2.4 - Padam

वरु॑णेन । अ॒स्य । य॒ज्ञम् । ग्रा॒हये॑त् । यत् । वै । दि॒वा । भ॒वति॑ ।
अपः॑ । रा॒त्रिः । प्रेति॑ । वि॒शति॑ । तस्मा॑त् । ताम्राः । आपः॑ । दि॒वा ।
द॒दृश्रे॑ । यत् । न॒क्तम् । भ॒वति॑ । अपः॑ । अ॒हः । प्रेति॑ । वि॒शति॑ ।
तस्मा॑त् । च॒न्द्राः । आपः॑ । न॒क्तम् । द॒दृश्रे॑ । छा॒यायै॑ । च ।
आ॒त॒प॒त इ॒त्या - त॒प॒तः । च । स॒न्धा॒वि॒ति सं - धौ॑ । गृ॒ह्णा॒ति ।
अ॒हो॒रा॒त्रयो॒रि॒त्यहः॑ - रा॒त्रयोः॑ । ए॒व । अ॒स्मै । वर्ण॑म् । गृ॒ह्णा॒ति ।
ह॒विष्म॑तीः । इ॒माः । आपः॑ । इति॑ । आ॒ह । ह॒विष्कृ॑ताना॒मिति॑
ह॒विः - कृ॑ताना॒म् । ए॒व । गृ॒ह्णा॒ति । ह॒विष्मा॑न् । अ॒स्तु । 9 (50)

TS 6.4.2.5

सूर्य॑ इ॒त्या॒ह स॒शु॒क्रा॒णामे॒व गृ॒ह्णा॒त्यनु॑ष्टु॒भा गृ॒ह्णा॒ति वा॒ग्वा
अ॒नु॒ष्टु॒ग् वा॒चै॒वैनाः॑ स॒र्वया॑ गृ॒ह्णा॒ति च॒तु॒ष्प॒दय॑र्चा गृ॒ह्णा॒ति त्रिः॑ सा॒दय॑ति
स॒प्त सं प॑द्यन्ते स॒प्तप॑दा श॒क्वरी॑ प॒शवः॑ श॒क्वरी॑ प॒शूने॒वाव॑ रु॒न्धे

ऽस्मै॑ वै॒ लो॒काय॑ गार्॒ह॒पत्य॑ आ॒ धी॒यते॑ऽमुष्मा॑ आ॒हव॒नीयो॑ यद्
गार्॒ह॒पत्य॑ उप॒सा॒दये॑दस्मिन् लो॒के प॒शु॒मान्त् स्याद्
यदा॑हव॒नीये॑ऽमुष्मिन्- [] 10

TS 6.4.2.5 - Padam

सूर्यः॑ । इति॑ । आ॒ह । स॒शु॒क्राणा॑मिति॒ स - शु॒क्राणा॑म् । ए॒व ।
गृ॒ह्णाति॑ । अ॒नु॒ष्टु॒भेत्यनु॑ - स्तु॒भा । गृ॒ह्णाति॑ । वाक् । वै ।
अ॒नु॒ष्टु॒गित्यनु॑ - स्तुक् । वा॒चा । ए॒व । ए॒नाः । सर्व॑या । गृ॒ह्णाति॑ ।
चतु॑ष्प॒दयेति॑ चतुः - प॒दया॑ । ऋ॒चा । गृ॒ह्णाति॑ । त्रिः । सा॒दय॑ति ।
स॒प्त । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ । स॒प्तप॒देति॑ स॒प्त - प॒दा । शक्व॑री ।
प॒शवः॑ । शक्व॑री । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒स्मै । वै ।
लो॒काय॑ । गार्॒ह॒पत्य॑ इति॒ गार्॒ह - प॒त्यः । ए॒ति । धी॒यते॑ ।
अ॒मुष्मै॑ । आ॒हव॒नीय॑ इत्या॑ - ह॒वनीयः॑ । यत् । गार्॒ह॒पत्य॑ इति॒
गार्॒ह - प॒त्ये । उ॒प॒सा॒दये॑दित्युप - सा॒दये॑त् । अ॒स्मिन् ।
लो॒के । प॒शु॒मानिति॑ प॒शु - मान् । स्यात् । यत् ।
आ॒हव॒नीय॑ इत्या॑ - ह॒वनीयै॑ । अ॒मुष्मिन् । 10 (50)

TS 6.4.2.6

लो॒के प॒शु॒मा॒न्त् स्या॑दु॒भयो॑रु॒प सा॑दय॒त्यु॒भयो॑रे॒वैनं॑ लो॒कयोः॑
प॒शु॒मन्तं॑ क॒रोति॑ स॒र्वतः॑ परि॒ हर॑ति र॒क्षसा॑मप॒हत्या॑
इन्द्रा॑ग्नि॒योर्भा॑ग॒धेयीः॑ स्थे॒त्याह॑ यथा॒यजु॑रे॒वैतदा॑ग्नी॒द्ध्र उप॑
वा॒सय॑त्ये॒तद्वै य॒ज्ञस्या॑परा॒जितं॑ य॒दाग्नी॑द्ध्रं य॒देव॑ य॒ज्ञस्या॑परा॒जितं॑
तदे॒वैना॒ उप॑ वा॒सय॑ति यतः॒ खलु॑ वै य॒ज्ञस्य॑ वि॒तत॑स्य न क्रि॒यते॑ ()
तदनु॑ य॒ज्ञꣳ र॒क्षाꣳस्य॑व चर॒न्ति यद् वह॑न्तीनां गृ॒ह्णाति॑ क्रि॒यमा॑णमे॒व
तद् य॒ज्ञस्य॑ श॒ये र॒क्षसा॑-मन॒न्वव॑चा॒राय॑ न ह्ये॒ता ई॒लय॑न्त्या
तृ॒तीय॑सव॒नात् परि॑ शे॒रे य॒ज्ञस्य॑ संत॒त्यै ॥ 11

TS 6.4.2.6 - Padam

लो॒के । प॒शु॒मा॒निति॑ प॒शु - मा॒न् । स्या॑त् । उ॒भयोः॑ । उ॒पेति॑ ।
सा॒दय॑ति । उ॒भयोः॑ । ए॒व । ए॒नम् । लो॒कयोः॑ । प॒शु॒मन्त॑मिति॑
प॒शु - मन्त॑म् । क॒रोति॑ । स॒र्वतः॑ । परि॑ति । ह॒रति॑ । र॒क्षसा॑म् ।
अप॑ह॒त्या इ॒त्यप॑ - ह॒त्यै । इन्द्रा॑ग्नि॒यो॒रिति॑न्द्र - अ॒ग्नि॒योः॑ ।
भा॒ग॒धेयी॑रिति॑ भा॒ग - धेयीः॑ । स्थ॑ । इति॑ । आ॒ह ।

यथा॑य॒जुरि॑ति॒ यथा॑-य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । आ॒ग्नी॑द्ध्र॒
 इ॒त्याग्नि॑ - इ॒द्धे॑ । उ॒पेति॑ । वा॒स॒य॒ति॑ । ए॒तत् । वै । य॒ज्ञस्य॑ ।
 अ॒परा॑जि॒तमि॒त्यप॑रा-जि॒तम् । यत् । आ॒ग्नी॑द्ध्र॒मि॒त्याग्नि॑ - इ॒द्धम् ।
 यत् । ए॒व । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒परा॑जि॒तमि॒त्यप॑रा - जि॒तम् । तत् । ए॒व ।
 ए॒नाः । उ॒पेति॑ । वा॒स॒य॒ति॑ । यतः॑ । ख॒लु । वै । य॒ज्ञस्य॑ । वि॒त॒त॒स्येति॑
 वि - त॒त॒स्य॑ । न । क्रि॒यते॑ () । तत् । अ॒न्वि॒ति॑ । य॒ज्ञम् । र॒क्षा॑सि ।
 अ॒वेति॑ । च॒र॒न्ति॑ । यत् । व॒ह॒न्ती॑नाम् । गृ॒ह्णा॒ति॑ । क्रि॒यमा॑णम् । ए॒व ।
 तत् । य॒ज्ञस्य॑ । श॒ये । र॒क्ष॒साम् । अ॒न॒न्व॒व॒चा॒रा॒येत्य॑न॒नु - अ॒व॒चा॒रा॒य॑ ।
 न । हि । ए॒ताः । ई॒ल॒य॒न्ति॑ । ए॒ति॑ ।
 तृ॒ती॒य॒स॒व॒नादि॑ति॒ तृती॑य - स॒व॒नात् ।
 प॒रीति॑ । श॒रे । य॒ज्ञस्य॑ । स॒न्त॒त्या इति॑ सं - त॒त्यै ॥ 11 (76)
 (स्या - दि॒न्द्रो - गृ॒ह्णी॑या - द॒स्त्व - मु॒ष्मिन् - क्रि॒यते॑ -
 षड्विं॑शतिश्च) (A2)

TS 6.4.3.1

ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ व॒दन्ति॑ स॒ त्वा अ॒ध्व॒र्युः॑ स्या॒द्यः॑ सोम॑मुपाव॒हरन्थ्
सर्वा॑भ्यो दे॒वता॑भ्य उपाव॒हरे॒दिति॑ ह॒दे त्वे॒त्याह॑ म॒नुष्ये॑भ्य ए॒वैतेन॑
करोति॑ म॒नसे॑ त्वे॒त्याह॑ पि॒तृभ्य॑ ए॒वैतेन॑ करोति॑ दि॒वे त्वा सूर्या॑य
त्वे॒त्याह॑ दे॒वेभ्य॑ ए॒वैतेन॑ करोत्ये॒तावती॑र्वै दे॒वता॑स्ताभ्य ए॒वैन॑
सर्वा॑भ्य उपाव॒हरति॑ पु॒रा वा॒चः- [] 12

TS 6.4.3.1 - Padam

ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म-वा॒दि॒नः॑ । व॒दन्ति॑ । सः । तु । वै । अ॒ध्व॒र्युः॑ ।
स्यात् । यः । सोम॑म् । उपाव॒हरन्ति॑त्युप - अव॒हरन् । सर्वा॑भ्यः ।
दे॒वता॑भ्यः । उपाव॒हरे॒दिति॑त्युप - अव॒हरेत् । इति॑ । ह॒दे । त्वा । इति॑ ।
आह॑ । म॒नुष्ये॑भ्यः । ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑ । म॒नसे॑ । त्वा । इति॑ ।
आह॑ । पि॒तृभ्य॑ इति॑ पि॒तृ - भ्यः॑ । ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑ । दि॒वे ।
त्वा । सूर्या॑य । त्वा । इति॑ । आह॑ । दे॒वेभ्यः॑ । ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑ ।
ए॒तावतीः॑ । वै । दे॒वताः॑ । ता॒भ्यः॑ । ए॒व । ए॒नम् । सर्वा॑भ्यः ।
उपाव॒हरती॑त्युप - अव॒हरति॑ । पु॒रा । वा॒चः । 12 (50)

TS 6.4.3.2

प्रव॑दि॒तोः प्रा॒तर॒नु॒वा॒क॒मु॒पा॒क॒रो॒ति॒ या॒व॒त्ये॒व वाक्॑ ता॒म॒व॒ रु॒न्धे
ऽपो॑ऽग्रे॑ऽभि॒व्या॒हर॑ति॒ य॒ज्ञो वा॑ आ॒पो य॒ज्ञमे॒वाभि॑ वा॒चं वि॒सृ॒ज॒ति
सर्वा॑णि॒ छन्दा॑ऽस्य॒न्वाह॑ प॒शवो॑ वै छन्दा॑ऽसि॒ पशू॑ने॒वाव॑ रु॒न्धे
गा॒य॒त्रि॒या ते॒ज॒स्का॒मस्य॑ परि॒ द॒द्ध्य॒ात् त्रि॒ष्टुभे॑न्द्रि॒य का॒मस्य॑ जग॒त्या
प॒शुका॑म॒स्यानु॑ष्टु॒भा प्रति॑ष्ठाका॒मस्य॑ प॒ङ्क्त्या॑ य॒ज्ञका॑मस्य
वि॒राजा॑ऽन्नका॒मस्य॑ शृ॒णो॒त्वग्निः॑ स॒मि॒धा ह॒वं- [] 13

TS 6.4.3.2 - Padam

प्रव॑दि॒तो॒रिति॑ प्र - व॒दि॒तोः । प्रा॒तर॒नु॒वा॒क॒मिति॑ प्रा॒तः - अ॒नु॒वा॒क॒म् ।
उ॒पा॒क॒रो॒तीत्यु॑प-आ॒क॒रो॒ति । या॒व॒ती । ए॒व । वाक् । ता॒म् । अ॒वे॒ति ।
रु॒न्धे । अ॒पः । अ॒ग्रे । अ॒भि॒व्या॒हर॑तीत्य॒भि - व्या॑हर॒ति । य॒ज्ञः । वै ।
आ॒पः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒भी॒ति । वा॒चम् । वी॒ति । सृ॒ज॒ति ।
सर्वा॑णि । छन्दा॑ऽसि । अ॒न्वि॒ति । आ॒ह । प॒शवः॑ । वै । छन्दा॑ऽसि ।
प॒शून् । ए॒व । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । गा॒य॒त्रि॒या । ते॒ज॒स्का॒मस्ये॑ति
ते॒जः - का॒मस्य॑ । प॒री॒ति । द॒द्ध्य॒ात् । त्रि॒ष्टु॒भा ।

इन्द्रि॒य॒का॒म॒स्येतीन्द्रि॒य॒ – का॒म॒स्य॒ । जग॑त्या । प॒शु॒का॒म॒स्येति॑
 प॒शु॒ – का॒म॒स्य॒ । अ॒नु॒ष्टु॒भे॒त्यनु॑ – स्तु॒भा॒ । प्र॒ति॒ष्ठा॒का॒म॒स्येति॑
 प्र॒ति॒ष्ठा॒ – का॒म॒स्य॒ । प॒ङ्क्त्या॑ । य॒ज्ञ॒का॒म॒स्येति॑ य॒ज्ञ॒ – का॒म॒स्य॒ ।
 वि॒रा॒जेति॑ वि – रा॒जा॒ । अ॒न्न॒का॒म॒स्येत्यन्न॑ – का॒म॒स्य॒ । शृ॒णोतु॑ ।
 अ॒ग्निः । स॒मि॒धेति॑ सं – इ॒धा॒ । ह॒वम् । 13 (50)

TS 6.4.3.3

म॒ इत्या॑ह स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त ए॒व दे॒वता॑भ्यो नि॒वे॒द्यापोऽच्छै॑त्यप॒ इष्य॑
 हो॒त॒रित्या॑हेषि॒त॒ हि क॒र्म क्रि॒यते॑ मै॒त्रा॒व॒रु॒णस्य॑ च॒म॒सा॒ध्व॒र्य॒वा
 द्र॒वेत्या॑ह मि॒त्रा॒व॒रु॒णौ वा अ॒पां ने॒तारौ॑ ता॒भ्यामे॒वैना॑ अ॒च्छैति॑
 दे॒वी॒रा॒पो अ॒पां न॒पा॒दित्या॑हाऽऽ*हु॒त्यै॒वैना॑ नि॒ष्क्री॑य गृ॒ह्णा॒त्यथो॑
 ह॒विष्कृ॑ताना-मे॒वाभि॑घृ॒तानां॑ गृ॒ह्णा॒ति- [] 14

TS 6.4.3.3 - Padam

मे । इति॑ । आ॒ह । स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त इति॑ स॒वि॒तृ॒ – प्र॒सू॒तः । ए॒व ।
 दे॒वता॑भ्यः । नि॒वे॒द्येति॑ नि – वे॒द्य॒ । अ॒पः । अ॒च्छ॒ । ए॒ति॒ । अ॒पः ।
 इष्य॑ । हो॒तः । इति॑ । आ॒ह । इ॒षि॒तम् । हि । क॒र्म ।

क्रियते॑ । मैत्रा॑वरुणस्येति॑ मैत्रा॑-वरुणस्य॑ । चमसा॑द्ध्वर्यविति॑
चमस-अद्ध्वर्यो॑ । एति॑ । द्रव॑ । इति॑ । आह॑ ।
मित्रावरुणा॑विति॑ मित्रा॑ - वरुणौ॑ । वै । अपाम् । नेतारौ॑ । ताभ्याम् ।
एव । एनाः॑ । अच्छ॑ । एति॑ । देवीः॑ । आपः॑ । अपाम् । नपात् ।
इति॑ । आह॑ । आहुत्येत्या॑ - हुत्या॑ । एव ।
एनाः॑ । निष्क्रीयेति॑ निः - क्रीय॑ । गृह्णाति॑ । अथो॑ इति॑ ।
हविष्कृतानामिति॑ हविः॑ - कृतानाम् । एव ।
अभिघृतानामित्यभि॑ - घृतानाम् । गृह्णाति॑ । 14 (50)

TS 6.4.3.4

कार्षि॑रसीत्याह॑ शमलमेवाऽऽसामप॑ प्लावयति॑ समुद्रस्य॑ वोऽक्षित्या॑
उन्नय॑ इत्याह॑ तस्मादद्यमानाः॑ पीयमाना॑ आपो॑ न क्षीयन्ते॑ योनिर्वै॑
यज्ञस्य॑ चात्वालं॑ यज्ञो॑ वसतीवरीर्होतृचमसं॑ च मैत्रावरुणचमसं॑ च
स॒स्पर्श्य॑ वसतीवरीर्व्यानयति॑ यज्ञस्य॑ सयोनित्वायाथो॑ स्वादेवैना॑
योनेः॑ प्र॑ जनयत्यद्ध्वर्योऽवेरपा(३)॑ इत्याहोते॑ () -मनन्नमुरुतेमाः॑

प॒श्येति॑ वा॒वैतदा॑ह॒ यद्य॑ग्नि॒ष्टोमो॑ जु॒होति॑ यद् यु॒क्थ्यः॑ परि॒धौ नि॑
मा॒र्ष्टि॑ यद् यतिरा॒त्रो यजु॑र्वदन् प्र प॒द्यते॑ य॒ज्ञक्र॑तूनांँ व्यावृ॒त्त्यै ॥ 15

TS 6.4.3.4 - Padam

कार्॒षिः॑ । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । श॒मल॑म् । ए॒व । आ॒साम् ।
अपे॑ति । प्ला॒वय॑ति । स॒मु॒द्रस्य॑ । वः । अक्षि॑त्यै । उ॒दि॒ति । न॒ये ।
इति॑ । आ॒ह । तस्मा॑त् । अ॒द्यमा॑नाः । पी॒यमा॑नाः । आ॒पः । न ।
क्षी॒यन्ते॑ । यो॒निः । वै । य॒ज्ञस्य॑ । चा॒त्वा॒लम् । य॒ज्ञः । व॒स॒ती॒वरीः॑ ।
होतृ॑च॒मस॑मिति होतृ – च॒मस॑म् । च । मै॒त्रा॒व॒रु॒णच॑मसमिति
मै॒त्रा॒व॒रु॒ण – च॒मस॑म् । च । स॒स्पर्श॑र्येति सं – स्पर्श॑र्य ।
व॒स॒ती॒वरीः॑ । व्या॒नय॑तीति वि – आ॒नय॑ति । य॒ज्ञस्य॑ । स॒यो॒नि॒त्वा॒येति॑
स॒यो॒नि – त्वा॒य । अथो॑ इति । स्वा॒त् । ए॒व । ए॒नाः । यो॒नैः । प्रेति॑ ।
ज॒नय॑ति । अ॒ध्व॒र्यो इति॑ । अ॒वैः । अ॒पा(३)ः । इति॑ । आ॒ह ।
उ॒त () । ई॒म् । अ॒न॒न्न॒मुः । उ॒त । इ॒माः । प॒श्य । इति॑ । वा॒व ।
ए॒तत् । आ॒ह । यदि॑ । अ॒ग्नि॒ष्टोम॑ इत्य॒ग्नि – स्तो॒मः । जु॒होति॑ ।
यदि॑ । उ॒क्थ्यः॑ । परि॒धा॒विति॑ परि – धौ । नी॒ति । मा॒र्ष्टि॑ । यदि॑ ।

अ॒ति॒रा॒त्र इ॒त्य॒ति – रा॒त्रः । य॒जुः । व॒द॒न् । प्रे॒ति । प॒द्य॒ते ।

य॒ज्ञ॒क्र॒तूना॒मि॒ति य॒ज्ञ – क्र॒तूना॒म् । व्या॒वृ॒त्या इ॒ति

वि – आ॒वृ॒त्यै ॥ 15 (75) (वा॒चो – ह॒व – म॒भि॒घृ॒ता॒नां गृ॒ह्णा॒त्यु –

त – प॒ञ्च॒वि॒ंश॒तिश्च) (A3)

TS 6.4.4.1

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वि॒तुः प्र॒स॒व इति॑ ग्रा॒वा॒ण॒मा द॒त्ते प्र॒सू॒त्या अ॒श्वि॒नौ –

बा॒हु॒भ्या॒मि॒त्याहा॒श्वि॒नौ हि दे॒वा॒ना॒म॒ध्व॒र्यू आ॒स्तां पू॒ष्णो

ह॒स्ता॒भ्या॒मि॒त्याह॒ य॒त्यै प॒श॒वो वै सो॒मो व्या॒न उ॒पा॒ंशु॒स॒व॒नो

य॒दु॒पा॒ंशु॒स॒व॒न – म॒भि मि॒मी॒ते व्या॒नमे॒व प॒शु॒षु द॒धा॒तीन्द्रा॒य त्वेन्द्रा॒य

त्वे॒ति मि॒मी॒त इन्द्रा॒य हि सो॒म आ॒हि॒य॒ते प॒ञ्च कृ॒त्वो य॒जु॒षा

मि॒मी॒ते – [] 16

TS 6.4.4.1 - Padam

दे॒वस्य॑ । त्वा । स॒वि॒तुः । प्र॒स॒व इति॑ प्र – स॒वे । इति॑ । ग्रा॒वा॒ण॒म् ।

ए॒ति । द॒त्ते । प्र॒सू॒त्या इति॑ प्र – सू॒त्यै । अ॒श्वि॒नौः । बा॒हु॒भ्या॒मि॒ति

बा॒हु – भ्या॒म् । इति॑ । आ॒ह । अ॒श्वि॒नौ । हि । दे॒वा॒ना॒म् ।

अ॒ध्व॒र्यू॑ इति॑ । आ॒स्ताम्॑ । पू॒ष्णः॑ । ह॒स्ता॒भ्याम्॑ । इति॑ । आ॒ह ।
य॒त्यै॑ । प॒शवः॑ । वै । सोमः॑ । व्या॒न इति॑ वि – अ॒नः ।
उपा॑ञ्शु॒सवन॑ इत्युपा॑ञ्शु – स॒वनः॑ । यत् ।
उपा॑ञ्शु॒सवन॑मित्युपा॑ञ्शु – स॒वनम् । अ॒भीति॑ । मि॒मीते॑ ।
व्या॒नमि॒ति वि – अ॒नम् । ए॒व । प॒शुषु॑ । द॒धाति॑ । इन्द्रा॑य । त्वा ।
इन्द्रा॑य । त्वा । इति॑ । मि॒मीते॑ । इन्द्रा॑य । हि । सोमः॑ । आ॒हिय॑त
इत्या॑ – ह्रि॒यते॑ । पञ्च॑ । कृ॒त्वः । यजु॑षा । मि॒मीते॑ । 16 (50)

TS 6.4.4.2

पञ्चा॑क्षरा प॒ङ्क्तिः॑ पा॒ङ्क्तौ॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रु॒न्धे पञ्च॑ कृ॒त्वस्तू॒ष्णीं
द॒श सं प॑द्यन्ते द॒शाक्ष॑रा वि॒राडन्नं॑ वि॒राड् वि॒राजै॒वान्नाद्य॑मव॑ रु॒न्धे
श्वा॒न्नाः स्थ॑ वृ॒त्रतु॑र इत्या॑हैष वा अ॒पाञ् सोम॑पी॒थो य ए॒वं वे॒द
ना॒प्स्वार्ति॑मा॒र्च्छति॑ य॒त्ते सोम॑ दि॒वि ज्योति॑रि॒त्याहै॒भ्य ए॒वैनं॑ – [] 17

TS 6.4.4.2 - Padam

पञ्चा॑क्षरेति॑ पञ्च॑-अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः॑ । पा॒ङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । पञ्च॑ । कृ॒त्वः । तू॒ष्णीम् । द॒श । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ ।

द॒शाक्ष॑रेति॒ द॒श – अ॒क्ष॒रा । वि॒राडि॑ति॒ वि – राट् । अ॒न्नम् ।
 वि॒राडि॑ति॒ वि – राट् । वि॒राजे॑ति॒ वि – रा॒जा । ए॒व ।
 अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न – अ॒द्यम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । श्वा॒न्नाः । स्थ । वृ॒त्रतु॑र
 इति॑ वृ॒त्र – तु॒रः । इति॑ । आ॒ह । ए॒षः । वै । अ॒पाम् । सो॒मपी॒थ इति॑
 सो॒म – पी॒थः । यः । ए॒वम् । वे॒द । न । अ॒प्सि॒स्वत्य॑प् – सु ।
 आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छ॒ति । यत् । ते । सो॒म । दि॒वि । ज्यो॑तिः ।
 इति॑ । आ॒ह । ए॒भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । 17 (50)

TS 6.4.4.3

लो॒केभ्यः॑ सं भ॒रति॑ सो॒मो वै रा॒जा दि॒शोऽभ्य॑द्द॒ध्याय॑त् स दि॒शोऽनु॑
 प्रा॒विश॑त् प्रा॒गपा॑गुद॒गध॑रागित्या॒ह दि॒ग्भ्य ए॒वैन॑ सं भ॒रत्य॑थो दि॒श
 ए॒वास्मा॑ अव॒ रुन्धे॑ ऽम्ब॒ नि ष्व॑रेत्या॒ह का॑मु॒का ए॒न स्त्रि॑यो भवन्ति
 य ए॒वं वे॒द यत् ते सो॒मादा॑भ्यं॒ नाम॑ जा॒गृवी॑त्या – [] 18

TS 6.4.4.3 - Padam

लो॒केभ्यः॑ । स॒मिति॑ । भ॒रति॑ । सो॒मः । वै । रा॒जा । दि॒शः ।
 अ॒भीति॑ । अ॒द्द॒ध्याय॑त् । सः । दि॒शः । अ॒नु । प्रेति॑ । अ॒वि॒शत् ।

प्राक् । अपाक् । उदक् । अधराक् । इति । आह । दिग्भ्य इति
 दिक् – भ्यः । एव । एनम् । समिति । भरति । अथो इति । दिशः ।
 एव । अस्मै । अवेति । रुन्धे । अम्ब । नीति । स्वर । इति । आह ।
 कामुकाः । एनम् । स्त्रियः । भवन्ति । यः । एवम् । वेद । यत् । ते ।
 सोम । अदाभ्यम् । नाम । जागृवि । इति । 18 (50)

TS 6.4.4.4

–हैष वै सोमस्य सोमपीथो य एवं वेद न सौम्यामार्तिमाच्छति
 घ्नन्ति वा एतथ् सोमं यदभिषुण्वन्त्यं शूनप गृह्णाति त्रायत
 एवैनं प्राणा वा अंशवः पशवः सोमो ऽंशून् पुनरपि सृजति
 प्राणानेव पशुषु दधाति द्वौद्वौवपि सृजति तस्माद् द्वौद्वौ प्राणाः ॥ 19

TS 6.4.4.4 - Padam

आह । एषः । वै । सोमस्य । सोमपीथ इति सोम – पीथः । यः ।
 एवम् । वेद । न । सौम्याम् । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । घ्नन्ति ।
 वै । एतत् । सोमम् । यत् । अभिषुण्वन्तीत्यभि – सुन्वन्ति ।
 अंशून् । अपेति । गृह्णाति । त्रायते । एव । एनम् ।

प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । वै । अ॒ञ्श॑वः । प॒शवः॑ । सोमः॑ ।
अ॒ञ्शून् । पुनः॑ । अ॒पीति॑ । सृ॒जति॑ । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् ।
ए॒व । प॒शुषु॑ । द॒धाति॑ । द्वौ॒द्ववि॑ति द्वौ – द्वौ । अ॒पीति॑ । सृ॒जति॑ ।
तस्मा॑त् । द्वौ॒द्ववि॑ति द्वौ – द्वौ । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः ॥ 19 (44)

(य॒जुषा॑ मिमीत – ए॒नं – जा॒गृवी॑ति – चतु॑श्चत्वारि॒ञ्शच्च॑) (A4)

TS 6.4.5.1

प्रा॒णो वा ए॒ष यदु॑पा॒ञ्शु र्यदु॑पा॒ञ्श्वग्रा॑ ग्र॒हा गृ॒ह्यन्ते॑ प्रा॒णमे॒वानु॑
प्र य॑न्त्यरु॒णो ह स्मा॒ऽऽ*हौ॑पवेशिः प्रा॒तस्स॒वन ए॒वाहं॑ य॒ज्ञञ् सञ्
स्था॑पयामि तेन ततः सञ्स्थि॑तेन च॒रामी॑त्यष्टौ कृ॒त्वोऽग्ने॑-ऽभि॒षुणो॑-
त्य॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री गाय॑त्रं प्रा॒तस्स॒वनं प्रा॒तस्स॒वनमे॒व तेना॑
ऽऽ*प्नो॑त्येकाद॒श कृ॒त्वौ द्वि॒तीय॑-मेकाद॒शाक्ष॑रा त्रि॒ष्टुप् त्रै॒ष्टुभं॑
मा॒द्ध्यंदि॑नञ् – [] 20

TS 6.4.5.1 - Padam

प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । वै । ए॒षः । यत् । उ॒पा॒ञ्शु॑रित्युप-अ॒ञ्शुः ।
यत् । उ॒पा॒ञ्श्वग्रा॑ इत्यु॒पा॒ञ्शु – अ॒ग्राः । ग्र॒हाः । गृ॒ह्यन्ते॑ ।

प्रा॒णमि॑ति॒ प्र – अ॒नम् । ए॒व । अ॒नु । प्रे॑ति॒ । य॒न्ति॒ । अ॒रु॒णः । ह॒ ।
 स्म॒ । आ॒ह॒ । औ॒प॒वे॒शि॒रि॒त्यौ॒प – वे॒शिः । प्रा॒त॒स्स॒व॒न इति॑
 प्रा॒तः–स॒व॒ने । ए॒व । अ॒हम् । य॒ज्ञम् । स॒मि॒ति॒ । स्था॒प॒या॒मि॒ । ते॒न॑ ।
 त॒तः । स॒ञ्चि॑स्थि॒ते॒नेति॑ सं–स्थि॒ते॒न॒ । च॒रामि॑ । इति॑ । अ॒ष्टौ । कृ॒त्वः ।
 अ॒ग्रे॑ । अ॒भी॒ति॒ । सु॒नो॒ति॒ । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा – अ॒क्ष॒रा । गा॒य॒त्री ।
 गा॒य॒त्रम् । प्रा॒त॒स्स॒व॒नमि॑ति॒ प्रा॒तः – स॒व॒नम् । प्रा॒त॒स्स॒व॒नमि॑ति॒
 प्रा॒तः – स॒व॒नम् । ए॒व । ते॒न॑ । आ॒प्नो॒ति॒ । ए॒का॒द॒श॒ । कृ॒त्वः ।
 द्वि॒तीय॑म् । ए॒का॒द॒शाक्ष॑रेत्ये॒का॒द॒श–अ॒क्ष॒रा । त्रि॒ष्टुप् । त्रै॒ष्टु॒भम् ।
 मा॒द्ध्य॑न्दि॒नम् । 20 (50)

TS 6.4.5.2

स॒व॒नं॑ मा॒द्ध्य॑न्दि॒नमे॒व स॒व॒नं॑ ते॒नाऽऽ*प्नो॒ति॒ द्वा॒द॒श॒ कृ॒त्वस्तृ॑तीयं॒
 द्वा॒द॒शाक्ष॑रा॒ जग॑ती॒ जाग॑तं तृ॒तीय॑स॒व॒नं तृ॒तीय॑स॒व॒नमे॒व ते॒नाऽऽ*प्नो॒त्ये॒ताञ् ह॒ वा॒व स॒ य॒ज्ञस्य॑ स॒ञ्चि॑स्थि॒तिमु॒वा॒चा
 स्क्व॑न्दा॒यास्क्व॑न् हि तद्–यद्–य॒ज्ञस्य॑ स॒ञ्चि॑स्थि॒तस्य॑ स्क्व॑न्दत्यथो

खल्वा॑हुर्गा॒यत्री॑ वाव प्रा॒तस्स॒वने॑ नाति॒वाद॑ इत्यन॒तिवा॒दुक॑ ए॒नं
भ्रातृ॑व्यो भवति॒ य ए॒वं वैद॑ तस्मा॒दष्टा॑वष्टौ – [] 21

TS 6.4.5.2 - Padam

स॒वनम् । मा॒द्ध्य॑न्दि॒नम् । ए॒व । स॒वनम् । ते॒न । आ॒प्नो॒ति । द्वा॒दश॑ ।
कृ॒त्वः । तृ॒तीयम् । द्वा॒दशा॑क्ष॒रेति॑ द्वा॒दश॑ – अ॒क्षरा॑ । जग॑ती ।
जा॒गतम् । तृ॒तीय॑स॒वनमि॑ति तृ॒तीय॑ – स॒वनम् । तृ॒तीय॑स॒वनमि॑ति
तृ॒तीय॑-स॒वनम् । ए॒व । ते॒न । आ॒प्नो॒ति । ए॒ताम् । ह॒ । वाव॑ । सः ।
य॒ज्ञस्य॑ । स॒स्थि॑ति॒मिति॑ सं – स्थि॒तिम् । उ॒वाच॑ । अ॒स्कन्दा॑य ।
अ॒स्कन्त॑म् । हि॒ । तत् । यत् । य॒ज्ञस्य॑ । स॒स्थि॑त॒स्येति॑
सं – स्थि॒तस्य॑ । स्क॒न्दति॑ । अथो॒ इति॑ । ख॒लु । आ॒हुः । गा॒यत्री॑ ।
वाव॑ । प्रा॒तस्स॒वन इति॑ प्रा॒तः – स॒वने॑ । न । अ॒तिवा॒द
इत्य॑ति – वा॒दे । इति॑ । अ॒नति॑वा॒दुक॑ इत्यन॒ति – वा॒दुकः॑ ।
ए॒नम् । भ्रातृ॑व्यः । भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् । वे॒द । तस्मा॑त् ।
अ॒ष्टाव॑ष्टा॒वित्य॑ष्टौ – अ॒ष्टौ । 21 (50)

TS 6.4.5.3

कृ॒त्वोऽ॒भि॒षु॒त्यं॑ ब्र॒ह्म॒वादि॒नो॑ वदन्ति पवि॒त्रव॒न्तोऽन्ये॑ ग्र॒हा गृ॒ह्यन्ते॑
किं॑पवि॒त्र उपा॒ञ्शु॒रिति॑ वाक्पवि॒त्र इति॑ ब्रूयाद्-वाचस्प॒तये॑ पवस्व
वाजि॒न्नित्या॑ह वाचै॒वैनं॑ पवयति वृ॒ष्णो अ॒ञ्शु॒भ्यामि॒त्याह॑ वृ॒ष्णो
ह्ये॒ताव॒ञ्शू यौ॑ सोम॒स्य ग॒भस्ति॑पू॒त इत्या॑ह ग॒भस्ति॒ना ह्ये॒नं प॒वय॑ति
दे॒वो दे॒वानां॑ पवि॒त्रम॒सीत्या॑ह दे॒वो ह्येष॑- [] 22

TS 6.4.5.3 - Padam

कृ॒त्वः । अ॒भि॒षु॒त्यमि॒त्यभि॑-सु॒त्यम् । ब्र॒ह्म॒वादि॒न इति॑ ब्र॒ह्म-वादि॒नः ।
वद॑न्ति । पवि॒त्रव॒न्त इति॑ पवि॒त्र - व॒न्तः । अ॒न्ये । ग्र॒हाः । गृ॒ह्यन्ते॑ ।
किम्प॑वि॒त्र इति॑ किम् - पवि॒त्रः । उपा॒ञ्शु॒रित्यु॑प - अ॒ञ्शुः ।
इति॑ । वाक्प॑वि॒त्र इति॑ वाक्-पवि॒त्रः । इति॑ । ब्रू॒यात् । वा॒चः । प॒तये॑ ।
प॒वस्व । वाजि॒न् । इति॑ । आ॒ह । वा॒चा । ए॒व । ए॒नम् । प॒वय॑ति ।
वृ॒ष्णः । अ॒ञ्शु॒भ्यामि॒त्यञ्शु॑ - भ्याम् । इति॑ । आ॒ह । वृ॒ष्णः । हि ।
ए॒तौ । अ॒ञ्शू इति॑ । यौ । सोम॒स्य । ग॒भस्ति॑पू॒त इति॑
ग॒भस्ति॑ - पू॒तः । इति॑ । आ॒ह । ग॒भस्ति॑ना । हि । ए॒नम् । प॒वय॑ति ।

दे॒वः । दे॒वाना॑म् । प॒वि॒त्रम् । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । दे॒वः । हि॒ ।

ए॒षः । 22 (50)

TS 6.4.5.4

सन् दे॒वाना॑म् प॒वि॒त्रं यै॑षां भा॒गोऽसि॑ तेभ्यस्त्वेत्या॒ह॒ येषा॑ ऽ ह्येष
भा॒गस्तेभ्य॑ ए॒नं गृ॒ह्णाति॑ स्वां कृ॒तोऽसीत्या॒ह॒ प्रा॒णमे॒व स्व॑मकृत
मधु॑मती॒र्न इ॒षस्कृ॑धीत्या॒ह॒ सर्व॑मे॒वास्मा॑ इ॒दं स्व॑दयति विश्वेभ्यः
स्त्वे॒न्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थि॒वेभ्य॑ इत्या॒होभ्ये॑ष्वे॒व दे॒वमनु॑ष्येषु
प्रा॒णान् द॑धाति॒ मन॑स्त्वा – [] 23

TS 6.4.5.4 - Padam

सन् । दे॒वाना॑म् । प॒वि॒त्रम् । यै॑षाम् । भा॒गः । अ॒सि॒ । तेभ्यः॑ । त्वा ।
इति॑ । आ॒ह॒ । यै॑षाम् । हि॒ । ए॒षः । भा॒गः । तेभ्यः॑ । ए॒नम् । गृ॒ह्णाति॑ ।
स्वाङ्कृतः॑ । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । ए॒व ।
स्वम् । अ॒कृत॑ । मधु॑मती॒रिति॑ मधु – म॒तीः । नः॑ । इ॒षः । कृ॑धि ।
इति॑ । आ॒ह॒ । सर्व॑म् । ए॒व । अ॒स्मै । इ॒दम् । स्व॑दयति॒ विश्वे॑भ्यः ।
त्वा । इ॒न्द्रि॒येभ्यः॑ । दि॒व्येभ्यः॑ । पा॒र्थि॒वेभ्यः॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । उ॒भये॑षु ।

ए॒व । दे॒व॒म॒नु॒ष्ये॒ष्विति॑ दे॒व – म॒नु॒ष्ये॒षु । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र – अ॒नान् ।
दधा॑ति । म॒नः । त्वा । 23 (50)

TS 6.4.5.5

ऽष्टि॑व॒त्याह॑ म॒न ए॒वा॒श्नु॑त उ॒र्वन्त॑रि॒क्ष-म॒न्वि॑ही॒त्याहा॑-न्त॒रि॒क्षदे॒वत्यो॑
हि प्रा॒णः स्वा॑हा॒ त्वा सु॒भवः॑ सू॒र्याये॑त्याह प्रा॒णा वै स्व॑भव॒सो
दे॒वास्ते॒ष्वेव॑ प॒रोक्षं॑ जुहोति दे॒वेभ्य॑स्त्वा म॒रीचि॑पे॒भ्य इ॒त्याहा॑
ऽऽ*दि॒त्यस्य॑ वै रश्म॑यो दे॒वा म॒रीचि॑पास्तेषां तद् भा॒गधे॒यं ता॒नेव
तेन॑ प्रीणाति॒ यदि॑ का॒मये॑त॒ वर्ष्पु॑कः प॒र्जन्यः॑- [] 24

TS 6.4.5.5 - Padam

अ॒ष्टु । इति॑ । आ॒ह । म॒नः । ए॒व । आ॒श्नु॑ते । उ॒रु । अ॒न्त॒रि॒क्षम् ।
अ॒न्वि॑ति । इ॒हि । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्त॒रि॒क्षदे॒वत्य॑ इ॒त्यन्त॑रि॒क्ष-दे॒वत्यः॑ ।
हि । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । स्वा॑हा॒ त्वा । सु॒भव॑ इति॒ सु – भवः॑ ।
सू॒र्याय॑ । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । वै । स्व॑भव॒स इति॑
स्व – भव॑सः । दे॒वाः । तेषु॑ । ए॒व । प॒रोक्ष॑मिति॒ परः॑ – अ॒क्षम् ।
जुहो॑ति । दे॒वेभ्यः॑ । त्वा । म॒रीचि॑पे॒भ्य इति॑ म॒रीचि॑ – पे॒भ्यः । इति॑ ।

आ॒ह । आ॒दि॒त्यस्य॑ । वै । र॒श्मयः॑ । दे॒वाः । म॒रीचि॒पा इति॑
म॒रीचि॒पाः । तेषा॑म् । तत् । भा॒ग॒धेय॑मिति॑ भा॒ग॒धेय॑म् । तान् ।
ए॒व । तेन॑ । प्री॒णाति॑ । यदि॑ । का॒मये॑त । व॒र्षु॒कः ।

पर्ज॑न्यः । 24 (50)

TS 6.4.5.6

स्या॒दिति॑ नी॒चा ह॒स्तेन॑ नि मृ॒ज्याद्-वृ॒ष्टिमे॒व नि य॑च्छति॒ यदि॑
का॒मये॑ताव॒र्षु॒कः स्या॒दित्यु॑त्ता॒नेन॑ नि मृ॒ज्याद्-वृ॒ष्टिमे॒वोद्-य॑च्छति॒
यद्य॑भि॒चरे॑दमुं ज॒ह्यथ॑ त्वा हो॒ष्यामी॑ति ब्रू॒यादाहु॑तिमे॒वैनं॑ प्रे॒प्सन्
ह॑न्ति॒ यदि॑ दू॒रे स्या॒दा तमि॑तोस्तिष्ठेत् प्रा॒णमे॒वास्या॑नु॒गत्य॑ ह॑न्ति
यद्य॑भि॒चरे॑दमु॒ष्य- [] 25

TS 6.4.5.6 - Padam

स्या॒त् । इति॑ । नी॒चा॑ । ह॒स्तेन॑ । नी॒ति । मृ॒ज्यात् । वृ॒ष्टिम् । ए॒व ।
नी॒ति । य॑च्छति॒ । यदि॑ । का॒मये॑त । अ॒व॒र्षु॒कः । स्या॒त् । इति॑ ।
उ॒त्ता॒नेने॑त्युत् - ता॒नेन॑ । नी॒ति । मृ॒ज्यात् । वृ॒ष्टिम् । ए॒व । उ॒दिति॑ ।
य॑च्छति॒ । यदि॑ । अ॒भि॒चरे॑दित्य॒भि - च॑रेत् । अ॒मुम् । ज॒हि । अथ॑ ।

त्वा । हो॒ष्या॒मि॒ । इति॑ । ब्रू॒यात् । आहु॑ति॒मित्या॑ – हु॒तिम् । ए॒व ।
ए॒नम् । प्रे॒प्सन्नि॑ति॒ प्र-ई॒प्सन् । ह॒न्ति॒ । यदि॑ । दू॒रे । स्यात् । ए॒ति॒ ।
त॒मि॒तोः । ति॒ष्ठेत् । प्रा॒णमि॑ति॒ प्र – अ॒नम् । ए॒व । अ॒स्य ।
अ॒नु॒ग॒त्ये॒त्यनु॑ – ग॒त्य । ह॒न्ति॒ । यदि॑ । अ॒भि॒च॒रे॒दित्य॑भि॒ – च॒रेत् ॥
अ॒मुष्य॑ । 25 (50)

TS 6.4.5.7

त्वा प्रा॒णे सा॒दया॑मीति॒ सा॒दये॑द॒सन्नो॑ वै प्रा॒णः प्रा॒णमे॒वा॒स्य सा॒दय॑ति
षड्भि॒र॒शु॒भिः प॒वय॑ति षड् वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुभि॑रे॒वैनं॑ प॒वय॑ति
त्रिः प॒वय॑ति त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒भिरे॒वैनं॑ लो॒कैः प॒वय॑ति ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो
वद॑न्ति कस्मा॑त् स॒त्यात् त्रयः॑ प॒शूना॑ ह॒स्तादा॑ना इति॒ यत् त्रि॑रु॒पा
शु॒ ह॒स्तेन॑ वि॒गृह्णा॑ति तस्मा॑त् त्रयः॑ प॒शूना॑ ह॒स्तादा॑नाः
पु॒रुषो॑ () ह॒स्ती म॑र्कटः ॥ 26

TS 6.4.5.7 - Padam

त्वा । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒ने । सा॒दया॑मि॒ । इति॑ । सा॒दये॑त् । अ॒सन्नः॑ ।
वै । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । प्रा॒णमि॑ति॒ प्र – अ॒नम् । ए॒व । अ॒स्य ।

सा॒द॒य॒ति॒ । ष॒डि॒भरि॑ति॒ षट् – भिः॑ । अ॒ञ्शु॒भिरि॑त्य॒ञ्शु – भिः॑ ।
 प॒व॒य॒ति॒ । षट् । वै । ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तुभिरि॑त्यृ॒तु – भिः॑ । ए॒व । ए॒नम् ।
 प॒व॒य॒ति॒ । त्रिः॑ । प॒व॒य॒ति॒ । त्रयः॑ । इ॒मे । लो॒काः । ए॒भिः । ए॒व ।
 ए॒नम् । लो॒कैः । प॒व॒य॒ति॒ । ब्र॒ह्म॒वादि॑न इति॒ ब्र॒ह्म॒वादि॑नः । व॒द॒न्ति॒ ।
 ॥ कस्मा॑त् । स॒त्यात् । त्रयः॑ । प॒शूना॑म् । ह॒स्ता॒द॒ाना॑ इति॒
 ह॒स्त॒-आ॒दा॒नाः । इति॑ । यत् । त्रिः॑ । उ॒पा॒ञ्शु॒मित्यु॑प – अ॒ञ्शुम् ।
 ह॒स्तेन॑ । वि॒गृ॒ह्णाती॑ति॒ वि – गृ॒ह्णाति॑ । तस्मा॑त् । त्रयः॑ । प॒शूना॑म् ।
 ह॒स्ता॒द॒ाना॑ इति॒ ह॒स्त – आ॒दा॒नाः । पु॒रुषः॑ () । ह॒स्ती ।

म॒र्कटः॑ ॥ 26 (52)

(मा॒ध्यंदि॑न – म॒ष्टाव॑ष्टा – वे॒ष – म॒नस्त्वा – प॒र्जन्यो – ऽमु॒ष्य –
 पु॒रुषो॑ – द्वे च) (A5)

TS 6.4.6.1

दे॒वा वै यद् य॒ज्ञेऽकु॑र्वत॒ तद॑सु॒रा अ॑कुर्वत॒ ते दे॒वा उ॒पा॒ञ्शौ य॒ज्ञञ्
 स॒ञ्स्था॑प्यमप॒श्यन् तमु॒पा॒ञ्शौ स॒म॒स्था॑पयन् तेऽसु॒रा व॒ज्रमु॑द्यत्य
 दे॒वान॒भ्याय॑न्त॒ ते दे॒वा बि॑भ्यत॒ इन्द्र॑मु॒पाधा॑वन्

तानिन्द्रो॑ऽन्तर्या॑मे॒णान्तर॑धत्त॒ तदन्तर्या॑मस्यान्तर्या॑मत्वं यदन्तर्या॑मो गृह्यते॑
भ्रातृ॑व्याने॒व तद् यज॑मानोऽन्तर्द्ध॑त्ते ऽन्तस्ते॑ – [] 27

TS 6.4.6.1 - Padam

दे॒वाः । वै । यत् । य॒ज्ञे । अ॒कुर्व॑त । तत् । अ॒सुराः । अ॒कुर्व॑त । ते ।
दे॒वाः । उ॒पा॒ञ्श॑वि॒त्युप॑ – अ॒ञ्शौ । य॒ज्ञम् । स॒स्थाप्य॑मि॒ति
सं – स्थाप्य॑म् । अ॒पश्य॑न् । तम् । उ॒पा॒ञ्श॑वि॒त्युप॑ – अ॒ञ्शौ ।
समि॑ति । अ॒स्थाप॑यन् । ते । अ॒सुराः । व॒ज्रम् । उ॒द्यत्ये॑त्युत् – य॒त्य ।
दे॒वान् । अ॒भीति॑ । आ॒यन्त॑ । ते । दे॒वाः । बि॒भ्यतः॑ । इन्द्र॑म् । उ॒पेति॑ ।
अ॒धाव॑न् । तान् । इन्द्रः॑ । अ॒न्तर्या॑मे॒णेत्य॑न्तः – या॒मेन॑ । अ॒न्तः ।
अ॒धत्त॑ । तत् । अ॒न्तर्या॑म॒स्येत्य॑न्तः – या॒मस्य॑ ।
अ॒न्तर्या॑म॒त्वमित्य॑न्तर्या॑म – त्वम् । यत् । अ॒न्तर्या॑म इत्य॑न्तः – या॒मः ।
गृह्य॑ते । भ्रातृ॑व्यान् । ए॒व । तत् । यज॑मानः । अ॒न्तः । ध॒त्ते । अ॒न्तः ।
ते । 27 (50)

TS 6.4.6.2

द॒धामि॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरु॑-व॒न्तरि॑क्ष-मि॒त्याहै॑भि॒रेव॑ लो॒कैर्य॑ज॒मानो॑
भ्रा॒तृव्या॑नन्त॒र्धत्ते॑ ते दे॒वा अ॑म॒न्यन्ते॒न्द्रो वा॑ इ॒दम॑भू॒द्यद्
वय॑ꣳ स्म इति॑ तेऽब्रु॒वन् म॑घ॒वन्न॑नु न आ भ॒जेति॑ स॒जोषा॑ दे॒वैर॑व॒रैः
परै॑श्चेत्य॒ब्रवी॑द्ये चै॒व दे॒वाः परे॑ ये चा॒वरे॑ ता॒नुभ॑या- [] 28

TS 6.4.6.2 - Padam

द॒धामि॑ । द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑ द्या॒वा - पृ॒थि॒वी । अ॒न्तः । उ॒रु ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । इति॑ । आ॒ह । ए॒भिः । ए॒व । लो॒कैः । य॒ज॒मा॒नः ।
भ्रा॒तृव्या॑न् । अ॒न्तः । ध॒त्ते । ते । दे॒वाः । अ॒म॒न्यन्त॑ । इ॒न्द्रः । वै ।
इ॒दम् । अ॒भू॒त् । यत् । व॒यम् । स्मः । इति॑ । ते । अ॒ब्रु॒वन् ।
म॑घ॒वन्निति॑ म॑घ - व॒न् । अ॒न्विति॑ । नः । एति॑ । भ॒ज । इति॑ ।
स॒जोषा॑ इति॑ स - जोषाः॑ । दे॒वैः । अ॒व॒रैः । परैः॑ । च । इति॑ ।
अ॒ब्रवी॑त् । ये । च । ए॒व । दे॒वाः । परै॑ । ये । च । अ॒व॒रे । ता॒न् ।
उ॒भया॑न् । 28 (50)

TS 6.4.6.3

नन्वाभजत् सजोषा देवैरवरैः परैश्चेत्याह ये चैव देवाः परे ये
चावरे तानुभया-नन्वाभज-त्यन्तर्यामे मघवन् मादयस्वेत्याह
यज्ञादेव यजमानं नान्तरेत्युपयाम-गृहीतो ऽसीत्याहापानस्य धृत्यै
यदुभावपवित्रौ गृह्येयातां प्राणमपानोऽनु न्यृच्छेत् प्रमायुकः
स्यात् पवित्रवानन्तर्यामो गृह्यते- [] 29

TS 6.4.6.3 - Padam

अन्वाभजदित्यनु - आभजत् । सजोषा इति स - जोषाः । देवैः ।
अवरैः । परैः । च । इति । आह । ये । च । एव । देवाः ।
परे । ये । च । अवरे । तान् । उभयान् ।
अन्वाभजतीत्यनु- आभजति । अन्तर्याम इत्यन्तः - यामे ।
मघवन्निति मघ - वन् । मादयस्व । इति । आह । यज्ञात् । एव ।
यजमानम् । न । अन्तः । एति । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः ।
असि । इति । आह । अपानस्येत्यप - अनस्य । धृत्यै । यत् ।
उभौ । अपवित्रौ । गृह्येयाताम् । प्राणमिति प्र-अनम् ।

अ॒पा॒न इ॒त्य॒प – अ॒नः । अ॒नु । नी॒ति । ऋ॒च्छे॒त् ।

प्र॒मा॒यु॒क इति॑ प्र॒मा॒यु॒कः । स्या॒त् । प॒वि॒त्रवा॒निति॑ प॒वि॒त्र – वा॒न् ।

अ॒न्त॒र्या॒म इ॒त्य॒न्तः – या॒मः । गृ॒ह्य॒ते । 29 (50)

TS 6.4.6.4

प्रा॒णा॒पा॒नयो॑-वि॒धृत्यै॑ प्रा॒णा॒पा॒नौ वा ए॒तौ यदु॑पा॒ञ्च॒न्त॒र्या॒मौ व्या॒न
उपा॑ञ्शु स॒वनो॑ यं का॒मये॑त प्र॒मा॒यु॒कः स्या॒दित्य॑स॒ञ् स्पृ॒ष्टौ तस्य॑
सा॒दये॑द्-व्या॒नेनै॒वास्य॑ प्रा॒णा॒पा॒नौ वि च्छि॑न॒न्ति ता॒जक् प्र मी॑य॒ते यं
का॒मये॑त स॒र्वमा॑यु॒रिया॒दिति॑ स॒ञ् स्पृ॒ष्टौ तस्य॑ सा॒दये॑द्-व्या॒नेनै॒वास्य॑
प्रा॒णा॒पा॒नौ सं त॑नोति स॒र्वमा॑यु॒रेति॑ ॥ 30

TS 6.4.6.4 - Padam

प्रा॒णा॒पा॒नयो॑रिति॑ प्रा॒ण – अ॒पा॒नयोः॑ । वि॒धृत्या॑ इति॑ वि – धृ॒त्यै ।

प्रा॒णा॒पा॒नावि॑ति॑ प्रा॒ण – अ॒पा॒नौ । वै । ए॒तौ । यत् ।

उपा॑ञ्च॒न्त॒र्या॒मावि॑त्युपा॑ञ्शु – अ॒न्त॒र्या॒मौ । व्या॒न इति॑ वि – अ॒नः ।

उपा॑ञ्शुस॒वन इ॒त्युपा॑ञ्शु – स॒वनः । यम् । का॒मये॑त । प्र॒मा॒यु॒क
इति॑ प्र – मा॒यु॒कः । स्या॒त् । इति॑ । अ॒स॒ञ्स्पृ॒ष्टावि॑त्यसं – स्पृ॒ष्टौ ।

तस्य॑ । सा॒दये॑त् । व्या॒नेने॑ति वि – अ॒नेन॑ । ए॒व । अ॒स्य ।
 प्रा॒णापा॒नावि॑ति प्राण – अ॒पानौ॑ । वी॒ति । छि॒नत्ति॑ । ता॒जक् । प्रे॒ति ।
 मी॒यते॑ । यम् । का॒मये॑त । सर्व॑म् । आ॒युः । इ॒यात् । इति॑ ।
 स॒स्पृष्टा॑वि॒ति सं-स्पृष्टौ॑ । तस्य॑ । सा॒दये॑त् । व्या॒नेने॑ति वि-अ॒नेन॑ ।
 ए॒व । अ॒स्य । प्रा॒णापा॒नावि॑ति प्राण – अ॒पानौ॑ । समि॑ति । त॒नोति॑ ।
 सर्व॑म् । आ॒युः । ए॒ति ॥ 30 (44)

(त – उ॒भया॑न् – गृ॒ह्यते॑ – चतु॑श्चत्वारि॒ंशच्च॑) (A6)

TS 6.4.7.1

वा॒ग्वा ए॒षा यदै॑न्द्रवा॒यवो॑ यदै॑न्द्रवा॒यवा॒ग्रा ग्र॒हा गृ॒ह्यन्ते॑ वा॒चमे॒वानु॑
 प्र॒ यन्ति॑ वा॒युं दे॒वा अ॒ब्रुव॑न्थ् सोम॑ꣳ रा॒जान॑ꣳ ह॒नामे॑ति सौ॒ऽब्रवी॑द्
 वरं॑ वृ॒णै म॒दग्रा॑ ए॒व वो॒ ग्र॒हा गृ॒ह्यान्ता॑ इति॑ तस्मा॑दैन्द्रवा॒यवा॒ग्रा
 ग्र॒हा गृ॒ह्यन्ते॑ तम॑घ्नन्थ् सोऽपू॒यत् तं दे॒वा नो॑पाधृष्णुवन् ते वा
 युम॑ब्रुवन्नि॒मं नः॑ स्व॒दये॑- [] 31

TS 6.4.7.1 - Padam

वाक् । वै । ए॒षा । यत् । ऐ॒न्द्र॒वा॒य॒व इत्यै॒न्द्र – वा॒य॒वः । यत् ।
 ऐ॒न्द्र॒वा॒य॒वा॒ग्रा इत्यै॒न्द्र॒वा॒य॒व – अ॒ग्राः । ग्र॒हाः । गृ॒ह्यन्ते॑ । वा॒च॒म् ।
 ए॒व । अ॒नु । प्रे॒ति । य॒न्ति । वा॒यु॒म् । दे॒वाः । अ॒ब्रु॒वन् । सोम॑म् ।
 रा॒जा॒न॒म् । ह॒ना॒म् । इति॑ । सः । अ॒ब्र॒वीत् । व॒र॒म् । वृ॒णै । म॒द॒ग्रा
 इति॑ म॒त् – अ॒ग्राः । ए॒व । वः । ग्र॒हाः । गृ॒ह्यन्ते॑ । इति॑ । तस्मा॑त् ।
 ऐ॒न्द्र॒वा॒य॒वा॒ग्रा इत्यै॒न्द्र॒वा॒य॒व – अ॒ग्राः । ग्र॒हाः । गृ॒ह्यन्ते॑ । तम् ।
 अ॒घ्नन् । सः । अ॒पू॒यत् । तम् । दे॒वाः । न । उ॒पेति॑ । अ॒धृ॒ष्णु॒वन् ।
 ते । वा॒यु॒म् । अ॒ब्रु॒वन् । इ॒म॒म् । नः । स्व॒द॒य । 31 (50)

TS 6.4.7.2

–ति॑ सो॒ऽब्र॒वीद् व॒रं वृ॒णै म॒द्दे॒व॒त्या॒न्ये॒व वः पा॒त्रा॒ण्यु॒च्यान्ता॑ इति॑
 तस्मा॑न्ना॒ना॒दे॒व॒त्या॒नि स॒न्ति वा॒य॒व्या॒न्यु॒च्यन्ते॑ तमे॑भ्यो वा॒यु॒रे॒वा॒स्व॒द॒य॒त्
 तस्मा॑द्यत् पू॒यति॑ तत् प्र॒वा॒ते वि ष॒जन्ति॑ वा॒यु॒र्हि तस्य॑ प॒व॒यि॒ता
 स्व॒द॒यि॒ता तस्य॑ वि॒ग्र॒ह॒णं ना॒वि॒न्दन्त् सा॒दि॒ति॒र॒ब्र॒वीद् व॒रं वृ॒णा अथ॑
 म॒या वि गृ॒ह्णी॑द्ध्वं म॒द्दे॒व॒त्या ए॒व वः सोमाः॑ – [] 32

TS 6.4.7.2 - Padam

इति॑ । सः॑ । अ॒ब्रवीत् । वर॑म् । वृ॒णै॑ । म॒द्दे॒वत्या॑नीति॑ मत्-दे॒वत्या॑नि ।
ए॒व । वः॑ । पा॒त्राणि॑ । उ॒च्यन्ते॑ । इति॑ । तस्मा॑त् ।
ना॒नादे॒वत्या॑नीति॑ ना॒ना – दे॒वत्या॑नि । सन्ति॑ । वा॒यव्या॑नि । उ॒च्यन्ते॑ ।
तम् । ए॒भ्यः । वा॒युः । ए॒व । अ॒स्वद॑यत् । तस्मा॑त् । यत् । पू॒यति॑ ।
तत् । प्र॒वा॒त इति॑ प्र – वा॒ते । वी॒ति । स॒जन्ति॑ । वा॒युः । हि॑ । तस्य॑ ।
प॒वयि॑ता । स्व॒दयि॑ता । तस्य॑ । वि॒ग्रह॑णमिति॑ वि – ग्र॒हण॑म् । न ।
अ॒विन्द॑न् । सा॑ । अ॒दि॒तिः । अ॒ब्रवीत् । वर॑म् । वृ॒णै॑ । अथ॑ ।
मया॑ । वी॒ति । गृ॒ह्णी॑ध्वम् । म॒द्दे॒वत्या॑ इति॑ मत् – दे॒वत्याः॑ । ए॒व ।
वः॑ । सो॒माः । 32 (50)

TS 6.4.7.3

स॒न्ना अ॒स-न्नि॑त्यु॒पया॑म॒गृही॑तोऽसी-त्या॑हा-दि॒तिदे॒वत्या॑स्तेन॑
या॒नि हि॑ दा॒रुम॑या॒णि पा॒त्राण्य॑स्यै॒ तानि॑ यो॒नेः सं॑भू॒तानि॑ या॒नि
मृ॒न्मया॑नि सा॒क्षात् ता॒न्यस्यै॑ तस्मा॑दे॒वमा॑ह॒ वाग्वै॑ प॒राच्य॑-
व्या॒कृता॑ऽव॒दत् ते॑ दे॒वा इ॒न्द्रम॑ब्रुवन्नि॒मां नो॑ वा॒चं व्या॒कुर्वि॑ति

सोऽब्रवीद् वरं वृणै मह्यं चैवैष वायवे च सह () गृह्याता
इति तस्मादैन्द्रवायवः सह गृह्यते तामिन्द्रो मद्ध्यतोऽवक्रम्य
व्याकरोत् तस्मादियं व्याकृता वागुद्यते तस्मात् सकृदिन्द्राय
मद्ध्यतो गृह्यते द्विर्वायवे द्वौ हि स वराववृणीत ॥ 33

TS 6.4.7.3 - Padam

सन्नाः । असन् । इति । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि ।
इति । आह । अदितिदेवत्या इत्यदिति – देवत्याः । तेन । यानि ।
हि । दारुमयाणीति दारु-मयानि । पात्राणि । अस्यै । तानि । योनैः ।
संभूतानीति सं – भूतानि । यानि । मृन्मयानीति मृत् – मयानि ।
साक्षादिति स – अक्षात् । तानि । अस्यै । तस्मात् । एवम् । आह ।
वाक् । वै । पराची । अव्याकृतेत्यवि – आकृता । अवदत् । ते ।
देवाः । इन्द्रम् । अब्रुवन् । इमाम् । नः । वाचम् । व्याकुर्विति
वि – आकुरु । इति । सः । अब्रवीत् । वरम् । वृणै । मह्यम् । च ।
एव । एषः । वायवे । च । सह () । गृह्यातै । इति । तस्मात् ।
ऐन्द्रवायव इत्यैन्द्र – वायवः । सह । गृह्यते । ताम् । इन्द्रः ।

म॒द्ध्य॒तः । अ॒व॒क्र॒म्ये॒त्य॒व – क्र॒म्य॒ । व्या॒क॒रो॒दि॒ति॒ वि – आ॒क॒रो॒त् ।
तस्मा॑त् । इ॒य॒म् । व्या॒कृ॒ते॒ति॒ वि-आ॒कृ॒ता । वाक् । उ॒द्य॒ते॒ । तस्मा॑त् ।
स॒कृ॒त् । इन्द्रा॑य । म॒द्ध्य॒तः । गृ॒ह्य॒ते॒ । द्विः । वा॒य॒वे॒ । द्वौ ।
हि । सः । व॒रौ॑ । अ॒वृ॒णी॒त ॥ 33 (78)

(स्व॒द॒य – सोमाः॑ – स॒हा – षा॒वि॒श॒तिश्च॑) (A7)

TS 6.4.8.1

मि॒त्रं दे॒वा अ॒ब्रु॒वन्थ॑ सोम॑ꣳ राजा॑नꣳ ह॒ना॒मे॒ति॒ सोऽब्र॑वीन्नाहꣳ
सर्व॑स्य वा अ॒हं मि॒त्रम॒स्मी॒ति॒ तम॑ब्रुवन्. ह॒ना॒मै॒वे॒ति॒ सोऽब्र॑वीद् व॒रं
वृ॒णै प॒य॒सै॒व मे॒ सोम॑ꣳ श्री॒ण॒न्नि॒ति॒ तस्मा॑न्-मै॒त्रा॒व॒रु॒णं प॒य॒सा
श्री॒ण॒न्ति॒ तस्मा॑त् प॒श॒वोऽपा॑क्रामन् मि॒त्रः सन् कू॒र॒म॒क॒रि॒ति॒ कू॒र॒मि॒व
ख॒लु वा ए॒षः – [] 34

TS 6.4.8.1 - Padam

मि॒त्र॒म् । दे॒वाः । अ॒ब्रु॒वन् । सोम॑म् । राजा॑नम् । ह॒ना॒म॒ । इ॒ति॒ । सः ।
अ॒ब्र॒वी॒त् । न । अ॒ह॒म् । सर्व॑स्य । वै । अ॒ह॒म् । मि॒त्र॒म् । अ॒स्मि॒ ।
इ॒ति॒ । तम् । अ॒ब्रु॒वन् । ह॒ना॒म॒ । ए॒व । इ॒ति॒ । सः । अ॒ब्र॒वी॒त् ।

वरम् । वृणै । पयसा । एव । मे । सोमम् । श्रीणन् । इति ।
तस्मात् । मैत्रावरुणमिति मैत्रा – वरुणम् । पयसा । श्रीणन्ति ।
तस्मात् । पशवः । अपेति । अक्रामन् । मित्रः । सन् । क्रूरम् ।
अकः । इति । क्रूरम् । इव । खलु । वै । एषः । 34 (50)

TS 6.4.8.2

करोति यः सोमेन यजते तस्मात् पशवोऽप क्रामन्ति यन्मैत्रावरुणं
पयसा श्रीणाति पशुभिरेव तन्मित्रं समर्द्धयति पशुभिर्यजमानं
पुरा खलु वावैवं मित्रोऽवेदप मत् क्रूरं चक्रुषः पशवः क्रमिष्यन्तीति
तस्मादेवमवृणीत वरुणं देवा अब्रुवन् त्वयाऽऽशुभुवा सोमं
राजानं हनामेति सोऽब्रवीद् वरं वृणै मह्यं चै – [] 35

TS 6.4.8.2 - Padam

करोति । यः । सोमेन । यजते । तस्मात् । पशवः । अपेति ।
क्रामन्ति । यत् । मैत्रावरुणमिति मैत्रा-वरुणम् । पयसा । श्रीणाति ।
पशुभिरिति पशु – भिः । एव । तत् । मित्रम् । समर्द्धयतीति
सं – अर्द्धयति । पशुभिरिति पशु – भिः । यजमानम् । पुरा ।

खलु॑ । वाव॑ । ए॒वम् । मि॒त्रः । अ॒वेत् । अ॒पेति॑ । मत् । कू॒रम् ।
चक्रु॑षः । प॒शवः॑ । क्र॒मिष्य॑न्ति । इति॑ । तस्मा॑त् । ए॒वम् । अ॒वृणी॑त ।
वरु॑णम् । दे॒वाः । अ॒ब्रुव॑न् । त्वया॑ । अ॒ञ्श॒भुवे॑त्यञ्श॑ – भुवा॑ ।
सोम॑म् । रा॒जा॒नम् । ह॒ना॒म । इति॑ । सः । अ॒ब्रवी॑त् । वर॑म् । वृ॒णै ।
म॒ह्यम् । च । 35 (50)

TS 6.4.8.3

वैष॑ मि॒त्राय॑ च सह॑ गृ॒ह्याता॑ इति॑ तस्मा॑न्मै॒त्रावरु॑णः सह॑ गृ॒ह्यते॑
तस्मा॑द् रा॒ज्ञा रा॒जा॒नमञ्श॒भुवा॑ घ्नन्ति॑ वैश्ये॑न वैश्यञ् शू॒द्रेण॑
शू॒द्रं न वा॑ इ॒दं दि॒वा न न॑क्त॒मासी॑दव्यावृ॒त्तं ते दे॒वा
मि॒त्रावरु॑णावब्रुवन्नि॒दं नो॑ वि॒वास॑यत॒मिति॑ ताव॑ब्रू॒तां वरं॑ वृ॒णाव॑हा
ए॒क ए॒वाऽऽ*व॑त् पू॒र्वो ग्र॑हो गृ॒ह्याता॑ इति॑ तस्मा॑दै॒न्द्रवा॑यवः ()
पू॒र्वो मै॒त्रावरु॑णाद्-गृ॒ह्यते॑ प्रा॒णापा॑नौ ह्येतौ॑ यदु॒पाञ्-श्व॑न्तर्या॒मौ
मि॒त्रोऽह॑र॒जन॑यद्-वरु॑णो रा॒त्रिं ततो॑ वा इ॒दं व्यौ॑च्छ॒द्यन्-मै॒त्रावरु॑णो
गृ॒ह्यते॑ व्यु॒ष्ट्यै ॥ 36

TS 6.4.8.3 - Padam

ए॒व । ए॒षः । मि॒त्राय॑ । च॒ । स॒ह । गृ॒ह्या॒तै॑ । इति॑ । तस्मा॑त् ।
मै॒त्राव॑रुण इति॑ मै॒त्रा – व॒रुणः॑ । स॒ह । गृ॒ह्य॒ते॑ । तस्मा॑त् । रा॒ज्ञा॑ ।
रा॒जा॒नम् । अ॒श॒भु॒वेत्य॑श – भु॒वा॑ । घ्न॒न्ति॑ । वै॒श्ये॑न । वै॒श्यम्॑ ।
शू॒द्रेण॑ । शू॒द्रम् । न । वै । इ॒दम् । दि॒वा॑ । न । न॒क्तम् । आ॒सीत् ।
अ॒व्या॒वृ॒त्त॒मित्य॑वि – आ॒वृ॒त्तम् । ते । दे॒वाः । मि॒त्राव॑रुणा॒विति॑
मि॒त्रा – व॒रुणौ॑ । अ॒ब्रु॒वन् । इ॒दम् । नः॑ । वी॒ति॑ । वा॒स॒य॒तम् । इति॑ ।
तौ । अ॒ब्रू॒ताम् । व॒रम् । वृ॒णा॒व॒है॑ । ए॒कः । ए॒व । आ॒वत् । पू॒र्वः ।
ग्र॒हः । गृ॒ह्या॒तै॑ । इति॑ । तस्मा॑त् । ऐ॒न्द्र॒वा॒य॒व॒ इत्यै॑न्द्र – वा॒य॒वः () ।
पू॒र्वः । मै॒त्राव॑रुणा॒दिति॑ मै॒त्रा – व॒रुणा॑त् । गृ॒ह्य॒ते॑ ।
प्रा॒णा॒पा॒ना॒विति॑ प्रा॒ण – अ॒पा॒नौ । हि । ए॒तौ । यत् ।
उ॒पा॒श्व॒न्त॒र्या॒मा॒वित्यु॑पा॒शु – अ॒न्त॒र्या॒मौ । मि॒त्रः । अ॒हः । अ॒ज॒न॒यत् ।
व॒रुणः॑ । रा॒त्रिम् । त॒तः । वै । इ॒दम् । वी॒ति॑ । औ॒च्छ॒त् । यत् ।
मै॒त्राव॑रुण इति॑ मै॒त्रा – व॒रुणः॑ । गृ॒ह्य॒ते॑ ।
व्यु॒ष्ट्या॑ इति॑ वि – उ॒ष्ट्यै॑ ॥ 36 (72)

(एष – चै – न्द्रवायवो – द्वाविंशतिश्च) (A8)

TS 6.4.9.1

य॒ज्ञस्य॑ शि॒रोऽच्छि॑द्यत ते दे॒वा अ॒श्विना॑वब्रुवन् भि॒षजौ॑ वै स्थ॑ इ॒दं
य॒ज्ञस्य॑ शि॒रः प्र॑ति ध॒त्तमि॑ति ताव॒ब्रूतां॑ व॒रं वृ॑णाव॒है ग्र॑ह ए॒व
ना॒वत्रा॑पि गृ॒ह्यता॑मि॒ति ता॒भ्या-मे॒तमा॑श्वि॒न-म॑गृ॒ह्णन् ततो॑ वै तौ
य॒ज्ञस्य॑ शि॒रः प्र॑त्य॒धत्तां॑ य॒दाश्वि॑नो गृ॒ह्यते॑ य॒ज्ञस्य॑
निष्कृ॑त्यै तौ दे॒वा अब्रु॑वन् न॒पूतौ॑ वा इ॒मौ म॑नुष्य॒चरौ॑- [] 37

TS 6.4.9.1 - Padam

य॒ज्ञस्य॑ । शि॒रः । अ॒च्छि॑द्यत । ते । दे॒वाः । अ॒श्विनौ॑ । अब्रु॑वन् ।
भि॒षजौ॑ । वै । स्थः । इ॒दम् । य॒ज्ञस्य॑ । शि॒रः । प्र॑तीति । ध॒त्तम् ।
इति॑ । तौ । अ॒ब्रूता॑म् । व॒रम् । वृ॑णाव॒है । ग्र॑हः । ए॒व । नौ । अ॒त्र ।
अपी॑ति । गृ॒ह्यता॑म् । इति॑ । ता॒भ्याम् । ए॒तम् । आ॒श्विनम् । अ॒गृ॒ह्णन् ।
ततः॑ । वै । तौ । य॒ज्ञस्य॑ । शि॒रः । प्र॑तीति । अ॒धत्ता॑म् । यत् ।
आ॒श्विनः । गृ॒ह्यते॑ । य॒ज्ञस्य॑ । निष्कृ॑त्या इति॑ निः – कृ॒त्यै । तौ ।

दे॒वाः । अ॒ब्रु॒वन् । अ॒पू॒तौ । वै । इ॒मौ ।

म॒नु॒ष्य॒च॒रा॒वि॒ति॒ म॒नु॒ष्य – च॒रौ । 37 (50)

TS 6.4.9.2

भि॒ष॒जा॒वि॒ति॒ तस्मा॑द् ब्रा॒ह्म॒णे॒न भे॒ष॒जं न का॒र्य॑म॒पू॒तो ह्ये॑(१)षो
ऽमे॒द्ध्यो यो भि॒ष॒क्तौ ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒ने॒न प॒व॒यि॒त्वा ता॒भ्या॑-मे॒त॒मा॒श्वि॒न-
म॒गृ॒ह्णन् तस्मा॑द् ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒ने स्तु॒त आ॒श्वि॒नो गृ॒ह्य॒ते तस्मा॑दे॒वं वि॒दु॒षा
ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒न उ॒प॒स॒द्यः प॒वि॒त्रं वै ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒न आ॒त्मा॒न॒मे॒व प॒व॒य॒ते
तयो॑ऽस्त्रे॒धा भै॒ष॒ज्यं वि॒ न्य॒द॒धु॒र्ग॒नौ तृ॒ती॒य॒म॒प्सु तृ॒ती॒यं ब्रा॒ह्म॒णे तृ॒ती॒यं
तस्मा॑दु॒द॒पा॒त्र- [] 38

TS 6.4.9.2 - Padam

भि॒ष॒जौ । इति॑ । तस्मा॑त् । ब्रा॒ह्म॒णे॒न । भे॒ष॒ज॒म् । न । का॒र्य॑म् ।
अ॒पू॒तः । हि । ए॒षः । अ॒मे॒द्ध्यः । यः । भि॒ष॒क् । तौ ।
ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒ने॒नेति॑ ब॒हिः – प॒व॒मा॒ने॒न । प॒व॒यि॒त्वा । ता॒भ्या॑म् । ए॒त॒म् ।
आ॒श्वि॒न॒म् । अ॒गृ॒ह्णन् । तस्मा॑त् । ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒न इति॑ ब॒हिः-प॒व॒मा॒ने ।
स्तु॒ते । आ॒श्वि॒नः । गृ॒ह्य॒ते । तस्मा॑त् । ए॒व॒म् । वि॒दु॒षा ।

ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒न इति॑ ब॒हिः – प॒व॒मा॒नः । उ॒प॒स॒द्य इत्यु॑प – स॒द्यः ।
प॒वि॒त्रम् ॥ वै । ब॒हि॒ष्प॒व॒मा॒न इति॑ ब॒हिः – प॒व॒मा॒नः । आ॒त्मा॒नम् ।
ए॒व । प॒व॒य॒ते । तयोः॑ । त्रे॒धा । भै॒ष॒ज्यम् । वि । नी॒ति । अ॒द॒धुः ।
अ॒ग्नौ । तृ॒तीयम् । अ॒प्सि॒स्व॒त्यप्-सु । तृ॒तीयम् । ब्रा॒ह्म॒णे । तृ॒तीयम् ।
तस्मा॑त् । उ॒द॒पा॒त्रमि॒त्यु॒द – पा॒त्रम् । 38 (50)

TS 6.4.9.3

–मु॒प॒नि॒धाय॑ ब्रा॒ह्म॒णं दक्षि॑णतो निषाद्य भेष॒जं कुर्या॑द् याव॒दे॒व
भेष॒जं तेन॑ करोति स॒म॒र्धु॒कम॑स्य कृ॒तं भव॑ति ब्रह्म॒वादि॑नो वदन्ति
कस्मा॑त् स॒त्यादे॑कपा॒त्रा द्वि॑दे॒वत्या॑ गृह्यन्ते॑ द्विपा॒त्रा हूय॑न्त इति
यदे॑कपा॒त्रा गृह्य॑न्ते तस्मा॑दे॒कोऽन्त॑रतः प्रा॒णो द्वि॑पा॒त्रा हूय॑न्ते
तस्मा॑द् द्वौ॒द्वौ ब॒हि॒ष्ठात् प्रा॒णाः प्रा॒णा वा ए॒ते यद् द्वि॑दे॒वत्याः॑
प॒शव॑ इडा॒ यदि॒डां पूर्वा॑ द्विदे॒वत्ये॑भ्य उप॒ह्वये॑त- [] 39

TS 6.4.9.3 - Padam

उ॒प॒नि॒धाये॑त्यु॒प – नि॒धाय॑ । ब्रा॒ह्म॒णम् । दक्षि॑णतः । निषाद्येति॑
नि – साद्य॑ । भेष॒जम् । कुर्या॑त् । याव॑त् । ए॒व । भेष॒जम् । तेन॑ ।

करोति । सम॒र्धु॑क॒मिति॑ सं – अ॒र्धु॑कम् । अ॒स्य । कृ॒तम् ।
 भ॒वति॑ । ब्र॒ह्म॒वा॒दिन॑ इति॑ ब्र॒ह्म – वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । कस्मा॑त् ।
 स॒त्यात् । ए॒कपा॒त्रा इत्ये॑क – पा॒त्राः । द्वि॒दे॒व॒त्या इति॑ द्वि॒दे॒व॒त्याः॑ ।
 गृ॒ह्यन्ते॑ । द्वि॒पा॒त्रा इति॑ द्वि – पा॒त्राः । हू॒यन्ते॑ । इति॑ । यत् । ए॒कपा॒त्रा
 इत्ये॑क – पा॒त्राः । गृ॒ह्यन्ते॑ । तस्मा॑त् । ए॒कः । अ॒न्त॒र॒तः । प्रा॒ण इति॑
 प्र – अ॒नः । द्वि॒पा॒त्रा इति॑ द्वि – पा॒त्राः । हू॒यन्ते॑ । तस्मा॑त् ।
 द्वौ॒द्ववि॑ति॒ द्वौ – द्वौ । ब॒हि॒ष्ठात् । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । प्रा॒णा इति॑
 प्र – अ॒नाः । वै । ए॒ते । यत् । द्वि॒दे॒व॒त्या इति॑ द्वि – दे॒व॒त्याः॑ ।
 प॒शवः॑ । इ॒डा । यत् । इ॒डाम् । पू॒र्वाम् । द्वि॒दे॒व॒त्येभ्य॑ इति॑
 द्वि – दे॒व॒त्येभ्यः॑ । उ॒प॒ह॒ये॒तेत्यु॑प – ह॒ये॒त । 39 (50)

TS 6.4.9.4

प॒शुभिः॑ प्रा॒णान॑न्त॒र्दधी॑त प्र॒मायु॑कः स्याद् द्वि॒दे॒व॒त्यान्
 भक्ष॑यित्वे॒डामु॑प ह॒यते॑ प्रा॒णाने॒वाऽऽत्म॑न् धि॒त्वा प॒शूनु॑प ह॒यते॑
 वाग्वा ऐ॒न्द्रवा॑यवश्चक्षु॑-मै॒त्राव॑रुणः श्रो॒त्रमा॑श्विनः पु॒रस्ता॑दैन्द्रवा॑यवं
 भक्ष॑यति॒ तस्मा॑त् पु॒रस्ता॑द् वा॒चा व॑दति पु॒रस्ता॑न्मै॒त्राव॑रुणं तस्मा॑त्

पुरस्ताच्चक्षुषा पश्यति सर्वतः परिहारमाश्विनं तस्मात् सर्वतः
श्रोत्रेण शृणोति प्राणा वा एते यद् द्विदेवत्या- [] 40

TS 6.4.9.4 - Padam

पशुभिरिति पशु - भिः । प्राणानिति प्र-अनान् । अन्तः । दधीत ।
प्रमायुक इति प्र - मायुकः । स्यात् । द्विदेवत्यानिति द्वि-देवत्यान् ।
भक्षयित्वा । इडाम् । उपेति । ह्वयते । प्राणानिति प्र - अनान् ।
एव । आत्मन् । धित्वा । पशून् । उपेति । ह्वयते । वाक् । वै ।
ऐन्द्रवायव इत्यैन्द्र-वायवः । चक्षुः । मैत्रावरुण इति मैत्रा-वरुणः ।
श्रोत्रम् । आश्विनः । पुरस्तात् । ऐन्द्रवायवमित्यैन्द्र - वायवम् ।
भक्षयति । तस्मात् । पुरस्तात् । वाचा । वदति । पुरस्तात् ।
मैत्रावरुणमिति मैत्रा - वरुणम् । तस्मात् । पुरस्तात् । चक्षुषा ।
पश्यति । सर्वतः । परिहारमिति परि-हारम् । आश्विनम् । तस्मात् ।
सर्वतः । श्रोत्रेण । शृणोति । प्राणा इति प्र - अनाः । वै । एते ।
यत् । द्विदेवत्या इति द्वि - देवत्याः । 40 (50)

TS 6.4.9.5

अ॒रि॒क्तानि॑ पा॒त्राणि॑ सा॒दय॑ति तस्मा॒दरि॑क्ता अन्त॒रतः॑ प्रा॒णा यतः॑ खलु॒
वै य॒ज्ञस्य॑ वि॒तत॑स्य न क्रि॒यते॑ तदनु॒ य॒ज्ञꣳ रक्षाꣳस्य॑व चर॒न्ति
यदरि॑क्तानि पा॒त्राणि॑ सा॒दय॑ति क्रि॒यमाण॑मेव तद् य॒ज्ञस्य॑ शये॒ रक्ष॑सा
-मन॑न्ववचा॒राय॑ दक्षि॒णस्य॑ हवि॒र्धान॑स्योत्त॒रस्यां॑ वर्त॒न्याꣳ सा॒दय॑ति
वा॒च्ये॒व वाचं॑ दधा॒त्या तृ॑तीयसव॒नात् परि॑ शेरे॒ य॒ज्ञस्य॑ सन्त॒त्यै ॥ 41

TS 6.4.9.5 - Padam

अ॒रि॒क्तानि॑ । पा॒त्राणि॑ । सा॒दय॑ति । तस्मा॒त् । अरि॑क्ताः । अन्त॒रतः॑ ।
प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । यतः॑ । खलु॒ । वै । य॒ज्ञस्य॑ । वि॒तत॑स्येति
वि - त॒तस्य॑ । न । क्रि॒यते॑ । तत् । अन्वि॑ति । य॒ज्ञम् । रक्षाꣳसि॑ ।
अवे॑ति । चर॒न्ति । यत् । अरि॑क्तानि । पा॒त्राणि॑ । सा॒दय॑ति ।
क्रि॒यमाण॑म् । ए॒व । तत् । य॒ज्ञस्य॑ । शये॒ । रक्ष॑साम् ।
अन॑न्ववचा॒रायेत्य॑ननु - अ॒वचा॒राय॑ । दक्षि॒णस्य॑ ।
हवि॒र्धान॑स्येति॑ हविः - धान॑स्य । उत्त॒रस्या॑मित्युत् - त॒रस्या॑म् ।
वर्त॒न्याम् । सा॒दय॑ति । वाचि॑ । ए॒व । वाच॑म् । दधा॒ति । एति॑ ।

तृतीयसवनादिति तृतीय – सवनात् । परीति । शोरे । यज्ञस्य ।
सन्तत्या इति सं – तत्यै ॥ 41 (46) (मनुष्यचरा – वुदपात्र –
मुपह्वयेत – द्विदेवत्याः – षट्चत्वारिंशच्च) (A9)

TS 6.4.10.1

बृहस्पतिर्देवानां पुरोहित आसी-च्छण्डामर्का-वसुराणां ब्रह्मण् वन्तो
देवा आसन् ब्रह्मण् वन्तोऽसुरास्तैः(1) अन्योऽन्यं नाशक्नुव-न्नभिभवितुं
ते देवाः शण्डामर्का-वुषामन्त्रयन्त ता वब्रूतां वरं वृणावहै ग्रहावेव
नावत्रापि गृह्येतामिति ताभ्यामेतौ शुक्रामन्थिना-वगृह्णन् ततो देवा
अभवन् पराऽसुरा यस्यैवं विदुषः शुक्रामन्थिनौ गृह्येते भवत्यात्मना
॥
परा- [] 42

TS 6.4.10.1 - Padam

बृहस्पतिः । देवानाम् । पुरोहित इति पुरः – हितः । आसीत् ।
शण्डामर्काविति शण्डा – मर्का । असुराणाम् ।
ब्रह्मण्वन्त इति ब्रह्मण् – वन्तः । देवाः । आसन् । ब्रह्मण्वन्त इति
ब्रह्मण् – वन्तः । असुराः । ते । अन्यः । अन्यम् । न ।

अ॒श॒क्नु॒वन् । अ॒भि॒भ॒वि॒तु॒मि॒त्य॒भि॒ – भ॒वि॒तु॒म् । ते । दे॒वाः ।
 श॒ण्डा॒म॒र्का॒वि॒ति॒ श॒ण्डा॑ – म॒र्का॑ । उ॒पे॒ति॒ । अ॒म॒न्त्र॒य॒न्त॒ । तौ ।
 अ॒ब्रू॒ता॒म् । व॒र॒म् । वृ॒णा॒व॒है । ग्र॒हौ॑ । ए॒व । नौ॑ । अ॒त्र । अ॒पी॒ति॒ ।
 गृ॒ह्ये॒ता॒म् । इ॒ति॒ । ता॒भ्या॒म् । ए॒तौ॑ । शु॒क्रा॒म॒न्थि॒ना॒वि॒ति॒
 शु॒क्रा – म॒न्थि॒नौ॑ । अ॒गृ॒ह्ण॒न् । त॒तः॑ । दे॒वाः । अ॒भ॒व॒न् । प॒रे॒ति॒ ।
 अ॒सु॒राः । य॒स्य॑ । ए॒व॒म् । वि॒दु॒षः । शु॒क्रा॒म॒न्थि॒ना॒वि॒ति॒
 शु॒क्रा – म॒न्थि॒नौ॑ । गृ॒ह्ये॒ते॒ इ॒ति॒ । भ॒व॒ति॒ । आ॒त्म॒ना॑ ।
 प॒रे॒ति॒ । 42 (50)

TS 6.4.10.2

ऽस्य॑ भ्रा॒तृ॒व्यो भ॒व॒ति॒ तौ॑ दे॒वा अ॒प॒नु॒द्याऽऽ*॒त्म॒न॒ इ॒न्द्रा॒या॒जु॒ह॒वु॒-र॒प॒नु॒त्तौ॑
 श॒ण्डा॒म॒र्का॑ स॒हा॒मु॒ने॒ति॒ ब्रू॒या॒द्यं॑ द्वि॒ष्या॒द्य॒मे॒व॒ द्वे॒ष्टि॒ ते॒नै॒नौ॑ स॒हा॒प॒ नु॒द॒ते॒
 स॒ प्र॒थ॒मः॑ सं॒कृ॒ति॒-वि॒श्व॒क॒र्मे॒त्ये॒वै॒ना॒-वा॒त्म॒न॒ इ॒न्द्रा॒या॒-जु॒ह॒वु॒रि॒न्द्रो॑
 ह्ये॒ता॒नि॒ रू॒पा॒णि॒ क॒रि॒क्र॒द॒च॒र॒द॒सौ॑ वा आ॒दि॒त्यः॑ शु॒क्र॒श्च॒न्द्र॒मा॒ म॒न्थ्य॒पि॒-
 गृ॒ह्य॒ प्रा॒ञ्चौ॒ नि॒- [] 43

TS 6.4.10.2 - Padam

अ॒स्य॒ । भ्रा॒तृ॒व्यः॑ । भ॒वति॑ । तौ । दे॒वाः । अ॒प॒नु॒द्ये॒त्यप॑ – नु॒द्य॑ ।
आ॒त्म॒ने॑ ॥ इन्द्रा॒य । अ॒जु॒ह॒वुः॑ । अ॒प॒नु॒त्ता॒वित्य॑प – नु॒त्तौ॑ ।
श॒ण्डा॒म॒र्का॒विति॑ श॒ण्डा॑ – म॒र्का॑ ॥ स॒ह । अ॒मु॒ना॑ ॥ इति॑ । ब्रू॒यात् ।
यम् । द्वि॒ष्यात् । यम् । ए॒व । द्वेष्टि॑ । ते॒न । ए॒नौ । स॒ह । अ॒पेति॑ ।
नु॒द॒ते । सः । प्र॒थ॒मः । सं॒कृ॒ति॒रिति॑ सं – कृ॒तिः । वि॒श्व॒क॒र्मेति॑
वि॒श्व – क॒र्मा॑ । इति॑ । ए॒व । ए॒नौ । आ॒त्म॒ने॑ । इन्द्रा॒य । अ॒जु॒ह॒वुः॑ ।
इन्द्रः॑ । हि । ए॒ता॒नि । रू॒पा॒णि । क॒रि॒क्रत् । अ॒च॒रत् । अ॒सौ ।
वै । आ॒दि॒त्यः । शु॒क्रः । च॒न्द्र॒माः॑ ॥ म॒न्थी । अ॒पि॒गृ॒ह्ये॒त्यपि॑ – गृ॒ह्य॑ ।
प्रा॒ञ्चौ॑ ॥ नि॒रिति॑ । 43 (50)

TS 6.4.10.3

–ष्क्रा॒म॒त–स्त॒स्मात् प्रा॒ञ्चौ॑ य॒न्तौ॑ न पश्य॑न्ति प्र॒त्य॒ञ्चा॒वावृ॑त्य
जुहु॑तस्त॒स्मात् प्र॒त्य॒ञ्चौ॑ य॒न्तौ॑ पश्य॑न्ति चक्षु॑षी वा ए॒ते य॒ज्ञ॒स्य॑
यच्छु॑क्रा॒म॒न्थि॒नौ ना॒सि॒को॒त्तर॒वेदि॒रभि॑तः परि॒क्रम्य॑ जुहु॑तस्त॒स्माद॒भितो॑
ना॒सि॒कां चक्षु॑षी तस्मा॒न्ना॒सि॒कया॑ चक्षु॑षी वि॒धृते॑ स॒र्वतः॑ परि॑

क्रामतो॑ रक्ष॑साम॑प॒हत्यै॑ दे॒वा वै याः प्रा॑ची॒राहु॑ती॒रजु॑हवु॒र्ये

पु॒रस्ता॑दसु॒रा आ॑सन् ता॒स्ताभिः॑ प्रा- [] 44

TS 6.4.10.3 - Padam

क्राम॑तः । तस्मा॑त् । प्राञ्चौ॑ । यन्तौ॑ । न । पश्य॑न्ति । प्रत्यञ्चौ॑ ।

आवृ॑त्येत्या॑ - वृत्य॑ । जुहु॑तः । तस्मा॑त् । प्रत्यञ्चौ॑ । यन्तौ॑ ।

पश्य॑न्ति । चक्षु॑षी इति॑ । वै । एते॑ इति॑ । यज्ञ॑स्य । यत् ।

शुक्रा॑मन्थि॒नावि॑ति शु॒क्रा - मन्थि॑नौ । नासि॑का ।

उत्तर॑वेदि॒रित्यु॑त्तर- वेदिः॑ । अ॒भितः॑ । परि॒क्रम्ये॑ति परि - क्रम्य॑ ।

जुहु॑तः । तस्मा॑त् । अ॒भितः॑ । नासि॑काम् । चक्षु॑षी इति॑ । तस्मा॑त् ।

नासि॑कया । चक्षु॑षी इति॑ । वि॒धृते॑ इति॑ वि-धृ॑ते । सर्व॑तः । परी॑ति ।

क्राम॑तः । रक्ष॑साम् । अप॒हत्या॑ इत्यप॑ - ह॒त्यै । दे॒वाः । वै । याः ।

प्रा॑चीः । आहु॑ती॒रित्या॑ - हु॒तीः । अजु॑हवुः । ये । पु॒रस्ता॑त् ।

असु॑राः । आ॑सन् । तान् । ताभिः॑ । प्रेति॑ । 44 (50)

TS 6.4.10.4

–ॠदन्त॑ याः प्र॒तीची॑र्ये प॒श्चाद॑सु॒रा आ॒सन् ता॑ऽस्ताभि॒रपा॑नुदन्त॒
प्राची॑र॒न्या आ॑हु॒तयो हू॒यन्ते॑ प्र॒त्यञ्चौ॑ शु॒क्राम॒न्थिनौ॑ प॒श्चाच्चै॒व
पु॒रस्ता॑च्च॒ यज॑मानो भ्रातृ॒व्यान् प्र॑ णुद॒ते तस्मा॑त् प॒राचीः॑ प्र॒जाः
प्र वी॑यन्ते प्र॒तीची॑र्जायन्ते शु॒क्राम॒न्थिनौ॑ वा अनु॑ प्र॒जाः प्र॑
जायन्ते॑ऽत्त्रीश्चा॒द्याश्च सु॒वीराः॑ प्र॒जाः प्र॑ज॒नयन्॑ प॒रीहि शु॒क्रः

शु॒क्रशो॑चिषा– [] 45

TS 6.4.10.4 - Padam

अ॒नुद॑न्त । याः । प्र॒तीचीः॑ । ये । प॒श्चात् । अ॒सुराः॑ । आ॒सन् । तान् ।
ताभिः॑ । अ॒पेति॑ । अ॒नुद॑न्त । प्राचीः॑ । अ॒न्याः । आ॑हु॒तय इत्या॑–हु॒तयः॑ ।
हू॒यन्ते॑ । प्र॒त्यञ्चौ॑ । शु॒क्राम॒न्थिना॑वि॒ति शु॒क्रा – म॒न्थिनौ॑ । प॒श्चात् ।
च । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । च । यज॑मानः । भ्रातृ॒व्यान् । प्रेति॑ । नुद॑ते ।
तस्मा॑त् । प॒राचीः॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । प्रेति॑ । वी॒यन्ते॑ । प्र॒तीचीः॑ ।
जाय॑न्ते । शु॒क्राम॒न्थिना॑वि॒ति शु॒क्रा – म॒न्थिनौ॑ । वै । अ॒न्वि॒ति ।
प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । प्रेति॑ । जाय॑न्ते । अ॒त्त्रीः । च । आ॒द्याः । च ।

सु॒वी॒रा इति॑ सु – वी॒राः॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।

प्र॒ज॒न॒य॒न्निति॑ प्र – ज॒न॒य॒न् । प॒रीति॑ । इ॒हि । शु॒क्रः ।

शु॒क्रशो॑चिषेति॑ शु॒क्र – शो॒चिषा॑ । 45 (50)

TS 6.4.10.5

सुप्र॒जाः प्र॒जाः प्र॒ज॒न॒य॒न् प॒रीहि॑ म॒न्थी म॒न्थिशो॑चिषेत्या॒हैता॑ वै
सु॒वी॒रा या अ॒त्त्रीरे॒ताः सुप्र॒जा या आ॒द्या य ए॒वं वे॒दान्त्र्य॑स्य प्र॒जा
जा॒यते॑ नाऽऽद्या॑ प्र॒जाप॑तेरक्ष्यश्चयत् तत् पराऽऽप॑तत् तद् वि॒क॒ङ्क॒तं
प्रावि॑शत् तद् वि॒क॒ङ्क॒ते ना॒र॒मत॑ तद् य॒वं प्रावि॑शत् तद् य॒वेऽर॑मत॑ तद्
यव॑स्य – [] 46

TS 6.4.10.5 - Padam

सुप्र॒जा इति॑ सु – प्र॒जाः । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । प्र॒ज॒न॒य॒न्निति॑

प्र – ज॒न॒य॒न् । प॒रीति॑ । इ॒हि । म॒न्थी । म॒न्थिशो॑चिषेति॑

म॒न्थि – शो॒चिषा॑ । इति॑ । आ॒ह । ए॒ताः । वै ।

सु॒वी॒रा इति॑ सु – वी॒राः॑ । या । अ॒त्त्रीः । ए॒ताः । सुप्र॒जा इति॑

सु – प्र॒जाः । याः । आ॒द्याः । यः । ए॒वम् । वे॒द । अ॒त्त्री । अ॒स्य ।

प्र॒जेति॑ प्र – जा । जा॒यते॑ । न । आ॒द्या॑ । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा-प॑तेः ।
अ॒क्षि॑ । अ॒श्वय॑त् । तत् । प॒रेति॑ । अ॒पत॑त् । तत् । वि॒क॒ङ्क॒तमि॑ति
वि-क॒ङ्क॒तम् । प्रेति॑ । अ॒विश॑त् । तत् । वि॒क॒ङ्क॒त इति॑ वि – क॒ङ्क॒ते ।
न । अ॒रम॑त । तत् । य॒वम् । प्रेति॑ । अ॒विश॑त् । तत् । य॒वे॑ । अ॒रम॑त ।
तत् । य॒वस्य॑ । 46 (50)

TS 6.4.10.6

य॒वत्वं॑ य॒द् वैक॑ङ्क॒तं म॒न्थिपा॑त्रं भ॒वति॑ स॒क्तुभिः॑ श्रि॒णाति॑ प्र॒जाप॑तेरेव
तच्चक्षुः॑ सं भ॒रति॑ ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ वद॑न्ति॒ कस्मा॑त् स॒त्यान्म॑न्थिपा॒त्रञ्
सदो॑ ना॒श्नुत॑ इत्यार्तपा॒त्रञ् हीति॑ ब्रूयाद्-यद॑श्नुवी॒तान्धोऽध्व॑र्युः
स्या॒दार्ति॑मा॒र्च्छेत् तस्मान्ना॑श्नुते ॥ 47

TS 6.4.10.6 - Padam

य॒वत्व॑मिति॑ य॒व – त्वम् । यत् । वैक॑ङ्क॒तम् । म॒न्थिपा॑त्रमिति॑
म॒न्थि – पा॑त्रम् । भ॒वति॑ । स॒क्तुभि॑रिति॑ स॒क्तु – भिः॑ । श्रि॒णाति॑ ।
प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा – प॑तेः । ए॒व । तत् । चक्षुः॑ । स॒मिति॑ । भ॒रति॑ ।
ब्र॒ह्मवा॑दिन॒ इति॑ ब्र॒ह्म – वा॑दिनः । व॒दन्ति॑ । कस्मा॑त् । स॒त्यात् ।

मन्थि॑पात्रमि॑ति मन्थि॑ – पात्र॑म् । स॒दः । न । अ॒श्नु॒ते । इति॑ ।
आ॒र्तपा॒त्रमि॒त्या॒र्त – पात्र॑म् । हि । इति॑ । ब्रू॒यात् । यत् । अ॒श्नु॒वी॒त ।
अ॒न्धः । अ॒ध्व॒र्युः । स्या॒त् । आ॒र्ति॒म् । एति॑ । ऋ॒च्छे॒त् । तस्मा॑त् ।
न । अ॒श्नु॒ते ॥ 47 (37) (आ॒त्म॒ना॒ प॒रा – नि – ष्र – शु॒क्र॒शो॒चि॒षा
– य॒व॒स्य – स॒प्त॒त्रिं॒श॒च्च) (A10)

TS 6.4.11.1

दे॒वा वै यद् य॒ज्ञेऽकु॑र्व॒त तद॑सु॒रा अकु॑र्व॒त ते दे॒वा आ॒ग्र॒य॒णा॒ग्रा॒न्
ग्र॒हा॒नप॑श्यन् तान॑गृह्ण॒त ततो॑ वै तेऽग्रं॑ प॒र्या॒यन् । य॒स्यै॒वं वि॒दुष॑
आ॒ग्र॒य॒णा॒ग्रा॒ ग्र॒हा गृ॒ह्यन्ते॑ऽग्र॒मे॒व स॒मा॒ना॒नां प॑र्येति रु॒ग्ण॒व॒त्य॒र्चा
भ्रा॒तृ॒व्य॒व॒तो गृ॒ह्णी॒याद्-भ्रा॒तृ॒व्य॒स्यै॒व रु॒क्त्वा॒ग्रं स॒मा॒ना॒नां प॑र्येति ये
दे॒वा दि॒व्ये॒का॒द॒श स्थे॑त्या॒है – [] 48

TS 6.4.11.1 - Padam

दे॒वाः । वै । यत् । य॒ज्ञे । अकु॑र्व॒त । तत् । अ॒सु॒राः । अकु॑र्व॒त । ते ।
दे॒वाः । आ॒ग्र॒य॒णा॒ग्रा॒नि॒त्या॒ग्र॒य॒ण – अ॒ग्रा॒न् । ग्र॒हा॒न् । अ॒प॒श्य॒न् ।
ता॒न् । अ॒गृ॒ह्ण॒त । ततः॑ । वै । ते । अ॒ग्र॒म् । प॑रीति । आ॒य॒न् । य॒स्य ।

ए॒वम् । वि॒दुषः॑ । आ॒ग्र॒य॒णा॒ग्रा॒ इ॒त्या॒ग्र॒य॒ण॒-अ॒ग्राः॑ । ग्र॒हाः॑ । गृ॒ह्यन्ते॑ ।
अ॒ग्रम् । ए॒व । स॒मा॒ना॒नाम् । प॒री॒ति॑ । ए॒ति॑ । रु॒ग्ण॒व॒त्ये॒ति॑
रु॒ग्ण॒ - व॒त्या॑ । ऋ॒चा॑ । भ्रा॒तृ॒व्य॒व॒त॒ इति॑ भ्रा॒तृ॒व्य॒-व॒तः॑ । गृ॒ह्णी॒यात् ।
भ्रा॒तृ॒व्य॒स्य॑ । ए॒व । रु॒क्त्वा॑ । अ॒ग्रम् । स॒मा॒ना॒नाम् । प॒री॒ति॑ । ए॒ति॑ ।
ये । दे॒वाः॑ । दि॒वि॑ । ए॒का॒द॒श॑ । स्थ॑ । इति॑ । आ॒ह॑ । 48 (50)

TS 6.4.11.2

-ता॒व॒ती॒र्वै॑ दे॒व॒ता॒स्ता॒भ्य॑ ए॒वैन॑ सर्वा॒भ्यो॑ गृ॒ह्णा॒त्येष॑ ते यो॒नि॒
वि॒श्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वे॒भ्य॑ इ॒त्या॒ह॑ वै॒श्व॒दे॒वो॑ ह्येष दे॒व॒त॒या॑ वा॒ग्वै॑
दे॒वे॒भ्यो॑-ऽपा॒क्राम॑द्-य॒ज्ञा॒या॒तिष्ठ॑मा॒ना॒ ते॒ दे॒वा॒ वा॒च्य॑प॒क्रान्ता॑यां तू॒ष्णीं॑
ग्र॒हान॑गृ॒ह्ण॒त॒ साम॑न्य॒त॒ वा॒ग॒न्त॒र्य॑न्ति॒ वै मे॒ति॒ साऽऽग्र॑य॒णं॒ प्र॒त्या॒ग॒च्छ॑त्
तदा॒ग्र॒य॒ण॒स्याऽऽग्र॑य॒ण॒त्वं॒- [] 49

TS 6.4.11.2 - Padam

ए॒ता॒व॒तीः॑ । वै॑ । दे॒व॒ताः॑ । ता॒भ्यः॑ । ए॒व । ए॒नम् । सर्वा॒भ्यः॑ ।
गृ॒ह्णा॒ति॑ । ए॒षः॑ । ते॑ । यो॒निः॑ । वि॒श्वे॑भ्यः । त्वा॑ । दे॒वे॒भ्यः॑ । इति॑ ।
आ॒ह॑ । वै॒श्व॒दे॒व॒ इति॑ वै॒श्व॒ - दे॒वः॑ । हि॑ । ए॒षः॑ । दे॒व॒त॒या॑ । वाक् ।

वै । दे॒वेभ्यः॑ । अ॒पेति॑ । अ॒क्राम॑त् । य॒ज्ञाय॑ । अति॑ष्ठमा॒ना । ते ।
दे॒वाः । वा॒चि । अ॒प॒क्रान्ता॑यामि॒त्यप॑-क्रान्ता॒याम् । तू॒ष्णीम् । ग्र॒हान् ।
अ॒गृह्ण॑त । सा । अ॒मन्य॑त । वाक् । अ॒न्तः । य॒न्ति । वै । मा । इति॑ ।
सा । आ॒ग्रय॑णम् । प्र॒ति । ए॒ति । अ॒गच्छ॑त् । तत् । आ॒ग्रय॑णस्य ।
॥
आ॒ग्रय॑णत्वमि॒त्याग्र॑यण – त्वम् । 49 (50)

TS 6.4.11.3

तस्मा॑दाग्र॒यणे॑ वा॒ग्वि सृ॑ज्यते॒ यत् तू॒ष्णीं पूर्वे॑ ग्र॒हा गृ॑ह्यन्ते
॥ यथा॑थ्सारी॒यति॑ म॒ आ॒ख इ॒यति॑ ना॒प रा॒थस्या॑-मी॒त्युपा॑वसृ॒जत्ये॒वमे॒व
तद॑ध्व॒र्युरा॒ग्रय॑णं गृही॒त्वा य॒ज्ञमा॑रभ्य॒ वाचं॑ वि सृ॒जते॒ त्रिर्हि॑
करो॑त्यु॒द्गातृ॑-ने॒व तद् वृ॑णीते प्र॒जाप॑तिर्वा ए॒ष यदा॑ग्र॒यणो
॥ यदा॑ग्र॒यणं॑ गृही॒त्वा हिं करो॑ति प्र॒जाप॑तिरे॒व- [] 50

TS 6.4.11.3 - Padam

॥ तस्मा॑त् । आ॒ग्र॒य॒णे । वाक् । वी॒ति । सृ॒ज्य॒ते । यत् । तू॒ष्णीम् । पूर्वे॑ ।
॥ ग्र॒हाः । गृ॑ह्यन्ते॒ । यथा॑ । थ्सा॒री । इ॒यति॑ । मे । आ॒खः । इ॒यति॑ । न ।
अ॒पेति॑ । रा॒थस्या॑मि । इति॑ । उ॒पा॒वसृ॑जतीत्यु॒प-अ॒वसृ॑जति । ए॒वम् ।

ए॒व । तत् । अ॒ध्व॒र्युः । आ॒ग्र॒य॒णम् । गृ॒ही॒त्वा । य॒ज्ञम् ।
आ॒र॒भ्ये॒त्या-र॒भ्य॑ । वा॒चम् । वी॒ति॑ । सृ॒ज॒ते॒ । त्रिः॑ । हि॒म् । क॒रो॒ति॒ ।
उ॒द्गा॒तृ॒नित्यु॑त् - गा॒तृ॒न् । ए॒व । तत् । वृ॒णी॒ते॒ । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॑
प्र॒जा - प॒तिः॑ । वै । ए॒षः । यत् । आ॒ग्र॒य॒णः । यत् । आ॒ग्र॒य॒णम् ।
गृ॒ही॒त्वा । हिं॒क॒रो॒तीति॑ हि॒म् - क॒रो॒ति॒ । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॑ प्र॒जा-प॒तिः॑ ।

ए॒व । 50 (50)

TS 6.4.11.4

तत् प्र॒जा अ॒भि जि॒घ्र॒ति॑ तस्मा॒द् व॒थ्सं॑ जा॒तं गौ॒र॒भि जि॒घ्र॒त्या॒त्मा वा
ए॒ष य॒ज्ञस्य॑ यदा॒ग्र॒य॒णः स॒वने॑स॒वने॑ऽभि गृ॒ह्णा॒त्या॒त्म॒न्ने॒व य॒ज्ञं
सं त॒नो॒त्यु॒परि॑ष्ठा॒दा न॒यति॑ रे॒त ए॒व तद् द॒धा॒त्य॒ध॒स्ता॒दुप॑ गृ॒ह्णा॒ति
प्र ज॒नय॑त्ये॒व तद्ब्र॑ह्म॒वादि॒नो व॑दन्ति॒ कस्मा॑त् स॒त्याद्-गा॒य॒त्री क॒निष्ठा॑
छ॒न्द॒सां स॒ती सर्वा॑णि स॒वनानि॑ वह॒तीत्ये॑ ()-ष वै गा॒य॒त्रियै॑ व॒थ्सो
यदा॒ग्र॒य॒णस्त॑मे॒व तद॑भि॒नि॒वर्त॑न् सर्वा॑णि स॒वनानि॑ वह॒ति
तस्मा॒द् व॒थ्स॒मपा॑कृ॒तं गौ॒र॒भि नि॑ वर्त॒ते ॥ 51

TS 6.4.11.4 - Padam

तत् । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । अ॒भीति॑ । जिघ्रति॑ । तस्मात्॑ । व॒थ्सम् ।
जा॒तम् । गौः । अ॒भीति॑ । जिघ्रति॑ । आ॒त्मा । वै । ए॒षः । य॒ज्ञस्य॑ ।
यत् । आ॒ग्रय॑णः । स॒वने॑स॒वन इति॑ स॒वने – स॒वने । अ॒भीति॑ ।
गृ॒ह्णाति॑ । आ॒त्मन् । ए॒व । य॒ज्ञम् । स॒मिति॑ । त॒नोति॑ । उ॒परि॑ष्ठात् ।
एति॑ । न॒यति॑ । रे॒तः । ए॒व । तत् । द॒धाति॑ । अ॒धस्तात्॑ । उ॒पेति॑ ।
गृ॒ह्णाति॑ । प्रेति॑ । ज॒नय॑ति । ए॒व । तत् । ब्र॒ह्मवा॑दि॒न इति॑
ब्र॒ह्म – वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । कस्मात्॑ । स॒त्यात् । गा॒यत्री । क॒निष्ठा ।
छ॒न्द॒साम् । स॒ती । स॒र्वाणि॑ । स॒वनानि॑ । व॒हति॑ । इति॑ () । ए॒षः ।
वै । गा॒यत्रि॑यै । व॒थ्सः । यत् । आ॒ग्रय॑णः । तम् । ए॒व । तत् ।
अ॒भिनि॑व॒र्तमि॑त्य॒भि – नि॒व॒र्तम् । स॒र्वाणि॑ । स॒वनानि॑ । व॒हति॑ ।
तस्मात्॑ । व॒थ्सम् । अ॒पाकृ॑तमि॒त्यप॑ – आ॒कृ॒तम् ।
गौः । अ॒भि । नीति॑ । व॒र्तते॑ ॥ 51 (70)

(आ॒हाऽऽ – ग्र॒यण॑त्वं – प्र॒जाप॑ति॒रेवे॑ – ति॑ – वि॒ज्ञाति॑श्च) (A11)

पद पाठे (वाक्य सहित) – षष्ठकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(य॒ज्ञेन॑ ता॒ उप॒य॒ङ्भि॑ – दे॒वा वै य॒ज्ञमा॒ग्नी॒ध्रे॑ – ब्र॒ह्म॒वादि॑नः स त्वै –
दे॒वस्य॑ ग्रा॒वाणं॑ – प्रा॒णो वा उ॒पा॒श्व॒ग्रा॑ – दे॒वा वा उ॒पा॒श्वौ॑ – वा॒ग्वै
– मि॒त्रं – य॒ज्ञस्य॑ – बृ॒हस्प॑ति – दे॒वा वा आ॒ग्र॒य॒णा॒ग्रा॑ – ने॒का॒द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(य॒ज्ञेन॑ – लो॒के प॒शुमा॑न्त् स्या॒त् – स॒वनं॑ मा॒ध्यन्दि॑नं – वा॒ग्वा –
अ॒रि॒क्तानि॑ – तत् प्र॒जा – ए॒कप॑ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 6th Kandam

(य॒ज्ञेन॑ – नि॒ वर्त॑ते)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

षष्ठकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – षष्ठकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 6, Prasanam 4 (TS 6.4)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	232
Anuvakam 2	6	326
Anuvakam 3	4	225
Anuvakam 4	4	194
Anuvakam 5	7	352
Anuvakam 6	4	194
Anuvakam 7	3	178
Anuvakam 8	3	172
Anuvakam 9	5	246
Anuvakam 10	6	287
Anuvakam 11	4	220
Total →	51	2626

Notes:

Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.

Please download our vedic compilations from our web site
www.vedavms.in